

.....

Jaarverantwoording 2016

Maatschappelijk verslag en jaarrekening

Tot de jaarverantwoording behoren ook de digitale bijlagen via de webenquête DigiMV, zoals gedeponereerd bij het CIBG en in te zien via de website www.jaarverslagenzorg.nl (met uitzondering van de personeelsformatie). In het jaarverslag wordt waar mogelijk naar onderdelen in de DigiMV verwezen.

De prestatie-indicatoren van IGZ en Zichtbare Zorg zijn separaat gedeponereerd en tevens openbaar in te zien.

De jaarverantwoording 2016 is vastgesteld door de raad van bestuur op 16 mei 2017, en goedgekeurd door de raad van toezicht op 23 mei 2017.

Afdeling	Raad van bestuur
Auteur(s)	N. Slegers, secretaris raad van bestuur
Datum	29 mei 2017, eindversie

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord raad van bestuur	5
1 Profiel van de organisatie	7
1.1 Concern	
1.2 Organisatiebeschrijving	
2 Kernprestaties	9
2.1 Capaciteit en productie	
2.2 Personeelsformatie	
2.3 Financieel resultaat	
3 Maatschappelijk ondernemen	11
3.1 Stakeholders	
3.2 Samenwerking	
3.3 Duurzaamheidsbeleid	
4 Toezicht, bestuur en medezeggenschap	13
4.1 Zorgbrede governancecode	
4.2 Raad van toezicht	
4.3 Bestuur	
4.4 Medezeggenschap	
5 Beleid, inspanningen en prestaties	20
5.1 Missie, visie en strategie	
5.2 Kwaliteit	
5.3 Onderwijs, opleiding en onderzoek	
5.4 Lateralisatie en kliniekindeling	
5.4 Strategieontwikkeling	
5.4 Innovatie	
5.5 Financieel beleid	
6 Vooruitblik	28
7 Jaarrekening	29
7.1 Jaarrekening 2016	
7.2 Overige gegevens	

Voorwoord raad van bestuur

Nadat voorliggende jaren grotendeels in het teken stonden van de (bestuurlijke en juridische) fusie, was de opdracht in 2016 om onze blik te gaan richten op het garanderen van een stabiele toekomst en daaraan (beheerst) te bouwen. 2016 was het eerste volledige jaar waarin het nieuwe per 1 juni 2015 juridisch gefuseerde OLVG operationeel was. Door de fusie is een zeer grote ziekenhuisorganisatie ontstaan op twee hoofdlocaties in een stedelijke regio, die in allerlei opzichten unieke trekken heeft. Die omgeving blijft onveranderd uitdagend, waarbij vooral de betaalbaarheid van de stelselmatig in mogelijkheden uitdijende gezondheidszorg dwingt tot keuzes. Onze uitgangspositie is uitstekend, maar we zullen er hard aan moeten blijven werken om alle uitdagingen het hoofd te kunnen bieden.

Concurrentie, een sterke toename in de (acute) zorgvraag, gestaag oplopende kosten en de neerwaartse druk op de omzet, beperken onze financiële ruimte. Het wordt daarom nog belangrijker om proactief keuzes te maken en daarop te ondernemen. Nieuwe technologieën veroorzaken ingrijpende wijzigingen in het zorglandschap, maar bieden tevens kansen om zorglijnen voor onze patiënten te optimaliseren in nauwe afstemming met partners in de regio. Wel vraagt dit om grondige verkenning, verantwoorde inhoudelijke keuzes en doelmatige besteding van middelen.

In 2016 hebben we ons gericht op een aantal (operationele) doelen op het gebied van kwaliteit van zorg, opleiding en onderzoek en operationele processen. Het verder vormgeven van de integratie heeft daarbij nog veel impact gehad. Ook is verder gewerkt aan de locatieprofilering en daarmee samenhangend de kliniekindeling. Voor de periode 2017-2019 is een robuuste strategische koers vastgelegd. Hierin worden vijf accenten beschreven op de bestaande strategie van 'Samen Beter', te weten: locatiebeleid, e-health, partnerships, trots op OLVG en een topziekenhuis (óók in zakelijk opzicht). Deze accenten zullen de komende periode een belangrijke invloed hebben op het verder vormgeven van ons beleid. Door op het juiste moment kansen te pakken kunnen we de goede positie van OLVG behouden en versterken.

Begin 2016 bleek er de noodzaak tot significante verbetering van het evenwicht tussen opbrengsten en kosten van ruim 11 miljoen euro, waarvoor een ombuigingsprogramma werd ingericht. Het netto resultaat over 2016 komt uit op € 2,3 miljoen euro, dit is 0,4% van de omzet. Het eigen vermogen komt per ultimo 2016 op 28,6% van het balanstotaal.

Verslagjaar 2016 werd gestart met een nieuwe samenstelling van de raad van bestuur, na het vertrek van Peter van der Meer eind 2015 en de komst van Jeroen van Roon als opvolgend CFO in december van dat jaar.

Wij namen in 2016 afscheid van Carla Bruijnzeel uit de raad van toezicht. Wij zijn haar zeer veel dank verschuldigd voor haar grote inzet voor OLVG en zijn rechtsvoorgangers gedurende bijna acht jaar. In de opvolging werd voorzien met de benoeming van Jan Kremer.

In de loop van 2016 werd een vierde lid van de raad van bestuur geworven. Maurice van den Bosch, interventieradioloog in het UMCU, is per 1 april 2017 gestart. De omvang van zijn aanstelling in de raad van bestuur bedraagt 0,8 fte, waarbij voorzitter Hans van der Schoot teruggaat naar 0,7 fte. De totale omvang van de raad van bestuur komt daarmee op 3,5 fte. Dit betekent een beperkte uitbreiding die wordt gerechtvaardigd door de recente fusie, de omvang van de nieuwe organisatie op twee locaties en de vele andere interne en externe ontwikkelingen.

OLVG kan alle uitdagingen die het nu en in de toekomst nog te wachten staat alleen met vertrouwen tegemoet treden dankzij de inzet van velen. Op deze plaats willen we dan ook graag onze waardering uitspreken voor iedereen die hier dagelijks een bijdrage aan levert. In de eerste plaats zijn dat al onze medewerkers en vrijwilligers. Maar we weten ons tevens gesteund door de raad van toezicht, de ondernemingsraad, het bestuur van de medische staf, de patiëntenraad en het verpleegkundig stafconvent. En door onze verwijzers, zorgverzekeraars en overige relaties. Samen maken we de OLVG-ambitie waar: 'Beter in Amsterdam'.

Mei 2017,
Raad van bestuur OLVG,

Hans van der Schoot
Maurice van den Bosch
Françoise Dings
Jeroen van Roon

1 Profiel van de organisatie

Naam	Stichting OLVG
Adres	Oosterpark 9 / Postbus 95500
Postcode en plaats	1090 HM Amsterdam
Telefoon	(020) 599 9111
Nummer Kamer van Koophandel	41199082
Internetpagina	www.olvg.nl
E-mailadres	olvg@olvg.nl

Op 1 juni 2015 zijn Stichting Onze Lieve Vrouwe Gasthuis en Stichting Sint Lucas Andreas Ziekenhuis juridisch gefuseerd tot Stichting OLVG. Het voormalige Sint Lucas Andreas Ziekenhuis heet nu OLVG, locatie West. Het voormalige Onze Lieve Vrouwe Gasthuis heet nu OLVG, locatie Oost. Vanaf verslagjaar 2015 wordt als één stichting over beide ziekenhuislocaties verantwoording uitgebracht met een jaarrekening en een maatschappelijk verslag. Hierbij zijn de Regeling Verslaglegging WTZi van het ministerie van VWS gevolgd en het format zoals aangereikt op www.jaarverslagenzorg.nl. Stichting OLVG heeft de ANBI-status en publiceert de gegevens die in het kader van de nieuwe ANBI-regeling worden gevraagd.

1.1 Concern

Het overzicht laat gelieerde entiteiten en deelnemingen zien. In het concernorganogram hebben zich in het verslagjaar als gevolg van de fusie wijzigingen voorgedaan. De stichting Teaching Hospital (Oost) en de stichting Medisch Wetenschappelijk Onderzoek SLAZ zijn gefuseerd in de stichting Wetenschappelijk Onderzoek OLVG. De stichting Onze Lieve Vrienden (Oost) en de stichting Vrienden van SLAZ zijn gefuseerd in de stichting Vrienden OLVG. De stichting Sociale Voorzieningen SLAZ en de personeelsvereniging van OLVG (Oost) zijn gefuseerd tot de stichting Personele Activiteiten OLVG.

Overzicht van entiteiten gelieerd aan Stichting OLVG			
Deelnemingen	Kapitaalbelang	Zeggenschapsbelang	Steunstichtingen
Amsterdam Medical Services Holding B.V.	100%	100%	Stichting Vrienden OLVG Stichting Personele Activiteiten OLVG Stichting Wetenschappelijk Onderzoek OLVG
ECLCA B.V.	100%	100%	
Oosterparking B.V.	100%	100%	
Stichting MC Jan van Goyen	n.v.t.	100%	
Hospital Services OLVG B.V.	51%	51%	
Sint Lucas Andreas Apotheek B.V.	80%	100%	
Obesitas Centrum Amsterdam B.V.	70%	70%	
Farmadam B.V.	20%	20%	
Stichting Rijdende Röntgen	n.v.t.	50%	
Clinium Amsterdam CV	20% (winstbelang)	n.v.t.	

Toelichting:

- OLVG heeft met ingang van 1 januari 2015 de exploitatie van Stichting MC Jan van Goyen geheel overgenomen. Stichting MC Jan van Goyen wordt geheel geconsolideerd in de jaarrekening van OLVG.
- Sint Lucas Andreas Apotheek B.V. wordt 100% meegeconsolideerd in de jaarrekening van OLVG. Het resultaat komt volledig ten gunste van OLVG.
- Op basis van de geldende wet- en regelgeving worden de steunstichtingen niet in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt.

Peildatum: mei 2017

1.2 Organisatiebeschrijving

OLVG is een topklinisch, topreferent opleidingsziekenhuis op twee hoofdlocaties in Amsterdam Oost en West. Naast deze hoofdlocaties heeft OLVG in 2016 polikliniekfuncties op locatie Spuistraat. Beide hoofdlocaties bieden 24/7 basiszorg en spoedeisende hulp, met een Intensive Care en een centrum voor moeder en kind. Hierdoor kunnen patiënten dag en nacht rekenen op acute medische zorg door specialistische teams. OLVG biedt onderscheidende zorg aan op het gebied van: hart, longen en vaten, oncologie en complexe chirurgie, orthopedie, hiv, obesitas en osas, psyche en soma, hersenen, stofwisseling en vaten. Door de fusie kan OLVG verder specialiseren, waardoor steeds hogere kwaliteit van zorg kan worden geboden bij complexe behandelingen.

De unieke positie als toonaangevend stadsziekenhuis van Groot Amsterdam blijkt uit het feit dat OLVG medische zorg biedt aan jaarlijks circa 500.000 patiënten. De Spoedeisende Hulp-afdelingen van beide locaties vormen samen de grootste SEH van Nederland. De cardiologen van het Hartcentrum voeren jaarlijks 2.200 dotterbehandelingen uit en 300 ablaties. Per jaar worden ruim 800 openhartoperaties uitgevoerd. In het Neurocentrum worden jaarlijks 900 patiënten met een beroerte opgenomen. Jaarlijks vinden er op beide locaties in totaal ongeveer 6.000 bevallingen plaats; 65% van de nieuwe Amsterdammers wordt in OLVG geboren.

Toelatingen

De Wet Toelating Zorginstellingen (WTZi) maakt, binnen de categorie instellingen voor medisch-specialistische zorg, onderscheid tussen *Academische, Algemene en Categoriele ziekenhuizen*. In de categorie *Algemene ziekenhuizen* is OLVG een topklinisch opleidingsziekenhuis en in die hoedanigheid ook lid van de Vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsziekenhuizen (STZ). OLVG biedt onderdak aan 23 MSRC/RGS-erkende specialismen, veelal met opleidingsbevoegdheid. Als opleidingsziekenhuis zit OLVG in de opleidings- en onderwijsregio (OOR) van het AMC en het VUmc.

Werkgebied

Het adherentiegebied van OLVG voor de basiszorg strekt zich uit tot de regio Groot Amsterdam. Voor de topklinische zorg en de derdelijns verwijzingen naar de verschillende *centers of excellence* strekt het verzorgingsgebied zich uit van regionaal tot landelijk.

2 Kernprestaties

2.1 Capaciteit en productie

- De gegevens over de capaciteit en productie in het verslagjaar zijn te vinden in de DigiMV via www.jaarverslagenzorg.nl.

2.2 Personeelsformatie

Aantal medewerkers in loondienst	5.771
- waarvan patiëntgebonden functies	4.233
- waarvan medisch specialisten	398
Fte medewerkers in loondienst	4.623
- waarvan patiëntgebonden functies	3.467
- waarvan medisch specialisten	344

Kerngegevens personeel per 31-12-2016

In 2016 waren op beide locaties gezamenlijk tevens bijna 150 vrijwilligers actief.

2.3 Financieel resultaat

Hieronder worden het geconsolideerde resultaat, de vermogenspositie en financiële ratio's verkort weergegeven.

- De uitgebreide financiële verantwoording is te vinden in de DigiMV via www.jaarverslagenzorg.nl.

2.3.1 Geconsolideerd resultaat

Bedrijfsopbrengsten	2016	2015
Zorgomzet	513,3	500,1
Subsidies	38,0	37,5
Overige bedrijfsopbrengsten	16,8	19,9
Totaal bedrijfsopbrengsten	568,1	557,5

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

Bedrijfslasten	2016	2015
Personeelskosten	345,0	342,4
Afschrijvingskosten	33,3	32,8
Overige bedrijfskosten	180,4	172,7
Totaal bedrijfslasten	558,7	547,9
Bedrijfsresultaat	9,4	9,6

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

Resultaat	2016	2015
Bedrijfsresultaat	9,4	9,6
Financiële baten en lasten bedrijfsvoering	(7,2)	(7,2)
Resultaat deelnemingen	0,1	0,3
Vennootschapsbelasting	0,0	(0,2)
Aandeel derden	(0,1)	0,1
Resultaat boekjaar	2,3	2,4

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

2.3.2 Vermogenspositie en financiële ratio's

Ratio's *)	2016	2015
Vermogensniveau	20,7%	20,7%
Solvabiliteit	28,6%	27,2%
Resultaatsmarge	0,4%	0,4%
Liquiditeit (current ratio)	1,12	1,13

*) Gehanteerde definities:

- Vermogensniveau: eigen vermogen/opbrengsten
- Solvabiliteit: eigen vermogen/balanstotaal
- Resultaatsmarge: resultaat/opbrengsten
- Current ratio: vlottende activa/vlottende passiva

3 Maatschappelijk ondernemen

3.1 Stakeholders

De dialoog met de belangrijkste stakeholders van OLVG, de patiënten, wordt gevoerd in het een-op-een contact met de behandelaar(s), via spiegelgesprekken, met de patiëntenverenigingen en met de patiëntenraad als belangenbehartiger. Via het patiëntenpanel wordt online input opgehaald op basis waarvan gevraagd en ongevraagd advies wordt uitgebracht aan de raad van bestuur. Het panel wordt in 2017 verder uitgebreid van een beperkte groep naar het hele patiëntenbestand van OLVG.

Met de introductie van het portal MijnOLVG is in 2016 een belangrijke stap gezet op het gebied van patiëntenparticipatie.

Via de CQ-index verkrijgt OLVG (benchmark) informatie over de beleving en tevredenheid van deze stakeholdersgroep.

OLVG is actief in lokale netwerken, zoals de Stichting Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam (Sigr) en de Stichting Gezondheidscentra (SAG) Amsterdam.

Met de omliggende ondernemers(verenigingen) wordt contact onderhouden.

Met de gemeente voert OLVG overleg over de 'agenda voor Amsterdam'. Op die manier worden de zorgagenda en de ambitie om 'beter in Amsterdam' te zijn, actief onder de aandacht gehouden.

De financiële stakeholders, de banken en de zorgverzekeraars worden proactief geïnformeerd over de strategische en beleidsmatige keuzes van OLVG. Frequent wordt overleg gevoerd over zorginkoop en (lange termijn) financiering.

In de paragrafen over duurzaamheid in hoofdstuk 3 en innovatie in hoofdstuk 5, wordt op deze specifieke deelterreinen ook ingegaan op het stakeholdersbelang.

3.2 Samenwerking

Voor het behoud van topklinische functies richt OLVG zich in toenemende mate op samenwerking en alliantievorming. Ook vormt dit expliciet onderdeel van de strategische koers van OLVG, waarin een pijler 'Partnerships' is opgenomen. Strategische, lokale samenwerkingspartners voor OLVG zijn het AMC (o.a. in het Hartcentrum Amsterdam), het VUmc, het BovenIJ Ziekenhuis (o.a. in DiaBoss, CMA en OCA, met het Nederlands Kankerinstituut/Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis (NKI/AvL) en het Zaans Medisch Centrum (ZMC). OLVG is een traject gestart om de laboratoria te verzelfstandigen in een BV, en verkent de mogelijkheid van samenwerking met andere aanbieders.

Eerstelijnszorg

OLVG werkt nauw samen met de huisartsen en verloskundigen in het adherentiegebied. Op beide locaties is ook een aantal eerstelijnszorgverleners in het ziekenhuis zelf gevestigd. Op locatie West betreft dit het Bevalcentrum West (BCW), de Huisartsenpost Amsterdam, het Sportmedisch Adviescentrum en een kindertandartspraktijk. Op locatie Oost een huisartsenpost en een spoed tandartspraktijk. Beide locaties huisvesten een poliklinische apotheek en een ambulancepost. In 2016 zijn stappen gezet om de verloskundige samenwerkingsverbanden te verstevigen en te ontwikkelen naar een integrale geboortezorgorganisatie (IGO). Dit gebeurt in samenwerking met de eerstelijnsverloskundigenpraktijken en de kraamzorg.

OCA

Het Oncologisch Centrum Amsterdam (OCA) is een samenwerkingsverband van oncologisch specialisten van OLVG en het BovenIJ Ziekenhuis. Het uitgebreide aanbod van specialismen in beide ziekenhuizen maakt een multidisciplinaire, persoonlijke aanpak dicht bij huis mogelijk. Er wordt nauw samengewerkt met de huisartsen, NKI/AvL, AMC en VUmc.

MC Jan van Goyen

OLVG is verantwoordelijk voor de exploitatie van het Medisch Centrum (MC) Jan van Goyen, een behandelcentrum voor verschillende specialismen gevestigd op meerdere locaties in Amsterdam. De raad van bestuur van OLVG is statutair bestuurder van MC Jan van Goyen, en de jaarrekening van MC Jan van Goyen wordt geconsolideerd in de jaarrekening van OLVG. Er is een traject gestart om MC Jan van Goyen als BV onder volledige zeggenschap in te bedden in het concern OLVG.

Naast lokale en regionale samenwerking maakt OLVG deel uit van landelijke netwerken:

Santeon

OLVG is een van de zeven ziekenhuizen die samen Santeon vormen. In deze vereniging bundelen topklinische ziekenhuizen verspreid over heel Nederland hun krachten in het streven de uitkomsten van zorg te verhogen. Naast OLVG zijn dat het St. Antonius Ziekenhuis in Utrecht/Nieuwegein, het Canisius-Wilhelminaziekenhuis in Nijmegen, het Catharinaziekenhuis in Eindhoven, het Martini Ziekenhuis in Groningen, het Medisch Spectrum Twente in Enschede en sinds 2016 ook het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam.

In 2016 heeft Santeon veel werk gemaakt van het gezamenlijk meten, vergelijken en verbeteren van de uitkomsten van zorg. Binnen het programma Zorg voor Verbetering is nu voor vijf aandoeningen de structurele verbetercyclus VBHC ingericht. De ontwikkeling van oncologische zorgpaden heeft eind 2016 geresulteerd in afzonderlijke contracten met drie verzekeraars betreffende de borstkankerzorg.

STZ

OLVG is lid van de Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen (STZ). STZ is de vereniging van voorhoedeziekenhuizen die samen werken aan betere patiëntenzorg, met patiëntgericht wetenschappelijk onderzoek, topklinische zorg en opleiding. Eind 2016 is OLVG gestart met de voorbereidingen voor de hervisitatie voor het STZ-lidmaatschap die gepland staat in het najaar van 2017, nu voor het eerst gelijktijdig voor beide locaties Oost en West.

3.3 Duurzaamheidsbeleid

OLVG heeft samen met nog 54 andere partijen de Green Deal 'Nederland op weg naar Duurzame Zorg' ondertekend. De ondertekenaars delen kennis en ervaringen én zetten een duurzame bedrijfsvoering hoger op de agenda. Binnen OLVG houdt het Kernteam Duurzaamheid zich bezig met het voorbereiden van het duurzaamheidsbeleid en het toezien op de uitvoering en voortgang daarvan. Dit beleid strekt zich uit van milieu tot inkoop en de duurzame inzetbaarheid van personeel.

OLVG houdt bij de uiteenlopende ziekenhuisactiviteiten rekening met het milieu. Milieuzorg draagt bij aan het bieden van goede gezondheidszorg en OLVG wil de milieuprestaties dan ook steeds verder verbeteren. Op beide locaties voldoet OLVG aan de criteria voor de Milieuthermometer, een certificeerbaar milieuzorgsysteem specifiek voor zorginstellingen. De instelling kan via een set van milieucriteria scoren op brons, zilver of goud. Locatie Oost heeft in 2016 het gouden niveau behouden, gekoppeld aan het keurmerk Milieukeur, en locatie West heeft zilver behaald.

Het milieujaarverslag is gedeponneerd bij de gemeentelijke instanties en openbaar gemaakt.

4 Toezicht, bestuur en medezeggenschap

4.1 Zorgbrede governancecode

Om op een goede wijze invulling te geven aan bestuur en toezicht is in 2016 de Zorgbrede Governancecode 2010 nageleefd. De aanbevelingen uit de governancecode worden vertaald naar interne regelingen. De code dient tevens als leidraad voor de samenstelling, de beloning, het functioneren en het evalueren van de raad van toezicht en zijn subcommissies.

In 2016 is de uitwerking van de nieuwe Zorgbrede governancecode in beeld gebracht, in 2017 worden de gevolgen hiervan voor de interne organisatie afgerond en geïmplementeerd.

4.2 Raad van toezicht

De raad van toezicht van OLVG bestaat uit zes leden. Eén lid wordt benoemd op voordracht van de patiëntenraad, in de huidige samenstelling is dat mevrouw Willemse. De zittende leden van de raad van toezicht zijn ten tijde van de juridische fusie in 2015 herbenoemd met behoud van de vigerende zittingstermijn.

De toezichthoudende taak wordt onbelemmerd en onafhankelijk uitgevoerd, zonder belangenverstrengeling met eventuele nevenfuncties.

- De actuele samenstelling van de raad van toezicht en de (neven)functies van de leden zijn te vinden in de DigiMV en op de website van OLVG.

4.2.1. Samenstelling

Leden van de raad van toezicht in 2016:

- de heer mr. R.J. (Rutger) Schimmelpenninck, voorzitter einde (1^e) termijn: 01-01-2018
- de heer F.H. (Frank) Schreve, vicevoorzitter (*) einde (3^e) termijn: 01-01-2018
- mevrouw prof. dr. C.A.J.M. (Carla) Bruijnzeel (**) einde (2e) termijn: 01-06-2016
- de heer drs. D. (Dave) del Canho (***) einde (1e) termijn: 01-01-2018
- de heer Y. (Ype) de Haan einde (2e) termijn: 01-08-2018
- de heer prof. dr. J.A.M. (Jan) Kremer einde (1e) termijn: 01-11-2020
- mevrouw drs. J.M.M. (Marie-José) Willemse einde (2e) termijn: 20-05-2018

(*) Frank Schreve is vanwege de continuïteit in de fusie, met instemming van de adviesorganen, benoemd voor een derde termijn in de raad van toezicht.

(**) uitgetreden per 1-6-2016

(***) Dave del Canho is in 2014, dus al voorafgaand aan de juridische fusie, vanuit de raad van toezicht van het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis benoemd voor een eerste termijn in de raad van toezicht van het toenmalige Onze Lieve Vrouwe Gasthuis. Daarmee is zijn benoemingstermijn voor OLVG opnieuw in gang gezet.

Mutaties in de raad van toezicht

In juni 2016 heeft een wijziging plaatsgevonden in de raad van toezicht. Carla Bruijnzeel is vanwege ziekte vroegtijdig uitgetreden, haar tweede zittingstermijn zou in april 2017 zijn afgelopen.

De raad van toezicht is Carla Bruijnzeel zeer erkentelijk voor haar jarenlange inzet voor OLVG (en voor de fusie het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis). Vooral voor haar nauwe betrokkenheid bij het thema kwaliteit en veiligheid van zorg. Met ingang van 1 november 2016 is zij opgevolgd door Jan Kremer.

Commissies

Binnen de raad van toezicht zijn drie commissies werkzaam:

- Commissie Benoeming & Beloning: Frank Schreve, Rutger Schimmelpenninck en Jan Kremer (m.i.v. 1-3-2017);
- Auditcommissie: Dave del Canho, Frank Schreve en Rutger Schimmelpenninck (tot 1-1-2017);
- Commissie Kwaliteit & Veiligheid: Marie-José Willemse, Carla Bruijnzeel (tot 1-6-2016), Ype de Haan en Jan Kremer (m.i.v. 1-11-2016).

De Commissie Benoeming & Beloning richt zich op de benoeming van de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht, en op de arbeidsvoorwaarden en remuneratie van de bestuurders. De Auditcommissie richt zich specifiek op het financieel-economische beleid en de bedrijfsvoering. De Commissie Kwaliteit & Veiligheid richt zich op het beleid en actuele thema's op het gebied van de kwaliteit en veiligheid van zorg.

De commissies adviseren op deze deelterreinen aan de raad van toezicht, die de verslagen van de commissievergaderingen inclusief conclusies en adviezen bespreekt in de voltallige vergadering.

In de evaluatie van de raad en de subcommissies eind 2016, is onder andere de balans aan de orde gekomen tussen welke onderwerpen eerst in een subcommissie en welke meteen in de plenaire raad worden geagendeerd. Zowel de Auditcommissie als de Commissie Kwaliteit & Veiligheid houden de onderwerpen die meer de interne organisatie en controle betreffen op de respectievelijke agenda's. Voor de Auditcommissie zijn dit zaken als financiering, AO/IC, de jaarrekening en controle door de accountant. Voor de Commissie Kwaliteit & Veiligheid betreffen dat onder andere kwaliteit- of veiligheidsrichtlijnen en rapportages daarover. Onderwerpen die meer van algemeen belang zijn, zoals omvangrijke investeringen en ontwikkelingen op het gebied van zorg, kwaliteit en veiligheid, komen direct op de agenda van de plenaire raad van toezicht.

4.2.2 Taken en verantwoordelijkheden

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening, het meerjarenbeleid van het ziekenhuis en strategische beslissingen van de raad van bestuur.

De raad van toezicht zorgt voor de benoeming, beloning en evaluatie van (de leden van) de raad van bestuur, en houdt integraal toezicht op het beleid van de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken binnen OLVG. Onder andere door te functioneren als klankbord, draagt de raad van toezicht zorg voor een goed functionerende raad van bestuur.

Statuten

De samenstelling en de bevoegdheden van de raad van toezicht zijn statutair bepaald. In het verslagjaar zijn de statuten niet gewijzigd. Wel is gestart met de beoordeling op welke punten de statuten mogelijk moeten worden aangepast aan de nieuwe Zorgbrede Governance code. Dit proces wordt vervolgd in 2017. Hieruit volgen mogelijk ook aanpassingen in de verschillende reglementen en het informatieprotocol.

Reglement

De taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in een reglement dat, samen met de statuten van stichting OLVG, inhoud geeft aan het toezicht op en samenspel met de raad van bestuur, evenals op het functioneren van de raad van toezicht zelf. In het reglement is een generieke profielschets opgenomen waar de raad van toezicht in zijn geheel aan moet voldoen.

4.2.3 Werkwijze en informatievoorziening

Om te kunnen voldoen aan de toezichthoudende taken wordt de raad van toezicht in ieder geval periodiek geïnformeerd over de realisatie van het strategisch beleid en het behalen van de

doelstellingen in het jaarplan, eventuele risico's en geplande investeringen, de financiële stand van zaken, de kwaliteit en veiligheid van zorg, HRM-gerelateerde zaken, de besturing van de organisatie en de naleving van wet- en regelgeving. De wijze van informatievoorziening aan het toezichthoudende orgaan is conform de statuten vastgelegd in een informatieprotocol. Het inhoudelijke protocol is vertaald naar een jaarplanning die inzichtelijk maakt welke onderwerpen op welk moment op de agenda staan. Het protocol beslaat de terreinen kwaliteit & veiligheid, informatieveiligheid, finance & control, HRM/medewerkers, governance & compliance, strategie en actualiteit. Daarnaast wordt de raad van toezicht zo nodig tussentijds adhoc geïnformeerd, bijvoorbeeld indien zich een calamiteit heeft voorgedaan of indien OLVG in de media verschijnt.

Als onderdeel van de informatievoorziening en om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen in het ziekenhuis, gaan de leden van de raad van toezicht regelmatig op werkbezoek bij de (medische) afdelingen op beide locaties van het ziekenhuis. In 2016 vonden bezoeken plaats aan de Intensive Care (locatie Oost), de laboratoria (locatie Oost en West), het Oncologisch Centrum Amsterdam (OCA) en Medisch Centrum Jan van Goyen. Er zijn inhoudelijke presentaties in de plenaire vergadering van de raad van toezicht verzorgd door de zorgverzekeraars, de vakgroepen Gynaecologie/Verloskunde en Neurologie, de EPD-dienst, de dienst Kwaliteit & Verbetering en het programmateam voor de kliniekindeling.

Bezoldiging

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de WNT II, de aanvullende 'Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen in de zorg', en de klasse-indeling voor instellingen in de zorg. Hierbij gelden als uitgangspunten dat OLVG in de hoogste categorie valt, te weten klasse V, en dat het toegestane percentage voor de individuele toezichthouders wordt gekoppeld aan het voor dat jaar geldende bezoldigingsmaximum. Er geldt geen opslagpercentage voor lidmaatschap van de subcommissies. De bezoldiging wordt jaarlijks openbaar gemaakt in de jaarverantwoording.

Evaluatie

De raad van toezicht evalueert volgens het reglement jaarlijks het eigen functioneren, inclusief dat van de commissies. Eind 2016/begin 2017 is op aangeven van de commissie Benoeming & Beloning, en begeleid door extern bureau Quist, een evaluatie van het functioneren van de raad van toezicht uitgevoerd. De individuele leden van de raad van toezicht en de raad van bestuur hebben mondeling en schriftelijk input gegeven op een uitgebreide vragenlijst. De resultaten van deze evaluatie zijn plenair in de raad van toezicht besproken en ook gedeeld met de raad van bestuur. Op basis van de conclusies zijn er onder meer enkele aanpassingen doorgevoerd in de wijze van voorbereiding en agendering van onderwerpen in respectievelijk de subcommissies en de plenaire raad van toezicht.

4.2.4 Overleg

In 2016 heeft de raad van toezicht volgens de vooraf opgestelde jaarplanning zeven maal een reguliere vergadering gehouden in aanwezigheid van de raad van bestuur: op 18 januari, 29 maart, 24 mei, 27 juni, 13 september, 8 november en 22 december. In aanvulling op de planning was er een extra vergadering noodzakelijk op 16 juni ter finale goedkeuring van de jaarverantwoording. Tevens waren er twee tussentijdse overlegmomenten, op 10 oktober voor de benoeming van een nieuw lid van de raad van toezicht en op 17 december voor de benoeming van een nieuw lid van de raad van bestuur. Vrijwel steeds was de voltallige raad van toezicht aanwezig, dan wel tijdig geconsulteerd.

De voorbereiding van de vergaderingen van de raad van toezicht gebeurt in het voorzittersoverleg, waaraan de voorzitter en vicevoorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de raad van

bestuur deelnemen. Direct voorafgaand aan iedere plenaire vergadering heeft de raad van toezicht kort intern overleg zonder de raad van bestuur.

Bij het opstellen van de agenda van de raad van toezicht en haar commissies wordt voor de hoofdlijnen het informatieprotocol gevolgd. In de voltallige vergaderingen van de raad van toezicht is veel aandacht uitgegaan naar de fusie en lateraliserings, de actualisatie van de meerjaren business case, (her)financiering, bouwplannen en investeringen, de strategische koers, samenwerkingsvormen, de verzelfstandiging van de laboratoria, het kwaliteitsbeleid, en de nieuwe benoemingen in de raad van bestuur en de raad van toezicht. In de jaarvergadering van juni 2016 is de jaarverantwoording 2015 finaal goedgekeurd in aanwezigheid van de externe accountant. In de vergadering van december is de begroting voor 2017 goedgekeurd en is de evaluatie van de raad van toezicht behandeld in aanwezigheid van de externe adviseur van Quist.

De Auditcommissie is in het verslagjaar zes keer bijeen geweest: op 14 maart, 10 mei, 24 mei (extra) 16 juni (in combinatie met jaarvergadering plenaire raad van toezicht), 25 augustus (een extra meer strategisch ingericht overleg), 8 november en 14 december. De vergaderingen van de Auditcommissie worden bijgewoond door de raad van bestuur en de manager Financiën. Tevens is structureel de externe accountant aanwezig. In de Auditcommissie is veel aandacht uitgegaan naar de actualisatie van de meerjaren business case, (her)financiering, AO/IC, de jaarrekening, de aanbevelingen in de managementletter, de omzetverantwoording in de concernrapportages en de begroting voor 2017. Ook is stelselmatig gesproken over de productie- en liquiditeitsontwikkeling en de afspraken met de zorgverzekeraars. De voortgang op de productie en omzet wordt gemonitord aan de hand van de maandelijkse concernrapportages.

De commissie Kwaliteit & Veiligheid heeft in het verslagjaar driemaal vergaderd: op 10 maart, 23 juni en 3 november. De vergaderingen van de Commissie Kwaliteit & Veiligheid worden bijgewoond door de raad van bestuur en het management en adviseurs van de dienst Kwaliteit & Verbetering. In het verslagjaar stonden de volgende onderwerpen prominent op de agenda: inspectiebezoeken, harmonisatieprotocollen, klachtafhandeling in het kader van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en Value Based Healthcare (VBHC). Er is ook aandacht besteed aan de HSMR-scores en aan de voorbereiding voor de NIAZ Qmentum audit in 2017. De voortgang op de verschillende kwaliteitsthema's wordt gemonitord aan de hand van de trimesterrapportage.

De commissie Benoeming & Beloning (B&B) heeft in 2016 veel extra werk verricht om de vacatures in de raad van bestuur en de raad van toezicht adequaat vervuld te krijgen. Hierbij werden ook de adviesorganen van het ziekenhuis geconsulteerd en werd een extern bureau ingeschakeld. De commissie was verder betrokken bij de voorbereidingen voor de evaluatie van de raad van toezicht. Eens per jaar neemt deze commissie de declaraties van de raad van bestuur door.

Een vertegenwoordiging van de raad van toezicht woont twee keer per jaar een overlegvergadering bij van de ondernemingsraad met de raad van bestuur, als daar respectievelijk de jaarrekening en de begroting worden behandeld. En daarnaast twee tot drie keer per jaar het strategische overleg tussen raad van bestuur en ondernemingsraad. Verder is er doorgaans twee keer per jaar bilateraal overleg van de voorzitter raad van toezicht en de voorzitter raad van bestuur enerzijds met de respectievelijke voorzitters van de adviesorganen ondernemingsraad, bestuur medische staf en patiëntenraad anderzijds. Desgewenst vindt ook tussentijds overleg plaats tussen toezichthouder en adviesorganen.

4.2.5 Besluiten

De raad van toezicht heeft in 2016 onder meer goedkeuring verleend aan de volgende besluiten:

- Jaarplan/begroting 2016
- Doelstellingen raad van bestuur 2016

- Vervroegd uittreden Carla Bruijnzeel uit raad van toezicht
- Jaarverantwoording 2015 Stichting OLVG
- Decharge leden raad van bestuur en raad van toezicht over verslagjaar 2015
- Statutenwijziging Santeon
- Strategische koers OLVG 2017-2019
- Benoeming Jan Kremer in raad van toezicht
- Toetreden Maasstad ziekenhuis tot Santeon
- Fase 1 verzelfstandiging laboratoria OLVG
- Benoeming Maurice van den Bosch als vierde lid in de raad van bestuur
- Herkapitalisering MC Jan van Goyen

4.2.6 Slotwoord raad van toezicht

2016 was een jaar van grote inspanningen voor iedereen. De noodzaak om de patiënt de aandacht te geven die hem of haar toekomt combineren met het streven naar verbetering en meer efficiëntie, vergt veel inspanning. In 2016 kon verbetering worden geboekt op veel gebieden. OLVG na de fusie krijgt steeds meer vorm. De samenwerking met de partners in de zorg in de regio Amsterdam en binnen Santeon neemt toe. De raad van toezicht is alle bestuurders, medewerkers, vrijwilligers van OLVG en iedereen die met OLVG samenwerkt erkentelijk voor de inzet in 2016.

4.3 Bestuur

4.3.1 Raad van Bestuur

De raad van bestuur is statutair eindverantwoordelijk voor de strategie, het beleid, de financiering en de realisatie van de organisatiedoelstellingen van OLVG. Stichting OLVG heeft een bestuursmodel met een raad van bestuur met een gezamenlijke eindverantwoordelijkheid en een inhoudelijke portefeuilleverdeling. De taken en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur staan beschreven in het reglement. Dit is in het verslagjaar niet gewijzigd.

De raad van bestuur delegeert een deel van zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan het (RVE-)management.

Samenstelling

In 2016 bestond de raad van bestuur uit drie leden:

- de heer dr. J.Th.M. (Hans) van der Schoot, voorzitter
- mevrouw drs. F.J.H. (Françoise) Dings MBA, lid
- de heer drs. J. (Jeroen) van Roon MBA, lid

Gezien de omvang van de bestuurlijke portefeuilles door de fusie, de vele interne en externe ontwikkelingen en de wens van de voorzitter van de raad van bestuur om wat af te bouwen, is na afstemming met de raad van toezicht besloten om de raad van bestuur uit te breiden met een vierde lid met een medische achtergrond. Na het succesvol doorlopen van het search- en adviestraject kon eind 2016 de benoeming van prof. dr. M.A.A.J. (Maurice) van den Bosch bekend worden gemaakt, met ingang van 1 april 2017.

- De actuele samenstelling van de raad van bestuur en de nevenfuncties van de leden is te vinden in de DigiMV en op de website van OLVG.

De raad van toezicht moet nevenfuncties vooraf beoordelen en goedkeuren, waarbij mogelijke belangenverstremgeling wordt meegewogen.

Beloningsbeleid

De bezoldiging van de leden van de raad van bestuur is passend binnen de WNT II, de aanvullende 'Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen in de zorg', en de nieuwe klasse-indeling voor instellingen in de zorg. OLVG valt in de hoogste categorie, te weten klasse V. Daaraan is vanaf 1 januari 2016 een bezoldigingsmaximum gekoppeld. Voor bestuurders die voor 1 januari 2016 zijn aangesteld, geldt een overgangsrecht. De bezoldiging wordt jaarlijks vastgesteld door de raad van toezicht en openbaar gemaakt in de jaarverantwoording.

De declaraties van de raad van bestuur worden eens per jaar doorgenomen door de commissie Benoeming & Beloning van de raad van toezicht.

Evaluatie

De raad van toezicht evalueert volgens het reglement jaarlijks het functioneren van de raad van bestuur, individueel en gezamenlijk. Gezien de wijziging in de samenstelling van de raad van bestuur is de evaluatie uitgesteld tot begin 2017, waarbij tevens de doelen voor de individuele en gezamenlijke raad van bestuur voor het nieuwe jaar zijn vastgesteld.

4.3.2 Besturingsmodel

OLVG is opgebouwd uit resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE's) in het primaire en het ondersteunende proces. Het uitgangspunt is dat de organisatie zoveel mogelijk rond patiëntprocessen wordt vormgegeven, in specialismen (vakgroepen) of aandoeningsgerichte centra.

Voor de aansturing van het primaire proces is gekozen voor een model met de dokter 'in the lead'. Het RVE-management bestaat uit een unitleider (medisch specialist) en een bedrijfskundig manager, waarbij de unitleider de eindverantwoordelijkheid over de RVE heeft. Het RVE-management werkt locatie-overstijgend.

In 2016 zijn het primaire proces en de ondersteunende diensten verder geïntegreerd en is het management van het 3^e echelon (operationeel managers) en het 4^e echelon (teamleiders) in de zorg geselecteerd en benoemd.

4.3.3. Managementinformatie

Het (financiële) beleid volgt een planning- en controlcyclus. Voor de zomer formuleert de raad van bestuur in de kaderbrief de uitgangspunten die bij het opstellen van de interne begroting worden gehanteerd. Op basis van deze uitgangspunten dienen de bedrijfseenheden en diensten jaarplannen en begrotingen in. Deze plannen worden geanalyseerd en verwerkt in het jaarplan en de begroting voor het gehele ziekenhuis. Na goedkeuring van de begroting door de raad van toezicht stelt de raad van bestuur de interne budgetten vast. Bewaking van deze intern vastgestelde budgetten gebeurt maandelijks aan de hand van rapportages en analyses, waaronder financiële, personele en productieoverzichten. Maandelijks wordt ook de volledige exploitatie van het ziekenhuis opgesteld en geanalyseerd. Vanuit het datawarehouse worden rapportages opgesteld met betrekking tot productie, personeel, kosten en opbrengsten, kwaliteit en registratie ten behoeve van de organisatorische eenheden. De uitkomsten worden periodiek besproken met het management en de raad van bestuur.

4.3.4 Risicomanagement

Door toenemende marktwerking staat het ziekenhuis aan steeds meer risico's bloot. Strategisch risicomanagement is een aandachtspunt binnen in de reguliere planning- en controlcyclus. Het doel hiervan is het geheel van risico's op organisatieniveau in kaart te brengen en hierbij passende maatregelen te implementeren. Hierdoor wordt de kans op calamiteiten en incidenten naar een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Het geactualiseerde risicoprofiel dient daarbij als leidraad voor de planning- en controlcyclus van het komende jaar. De businessunits en risicodomeinhouders formuleren op basis van het profiel zo nodig maatregelen die onder andere in de trimestergesprekken en het voltallige managementoverleg worden gemonitord.

In 2016 is het risicoprofiel van OLVG niet gericht geactualiseerd. Veel aandacht is gegeven aan een zorgvuldige lateralisatie van de zorgproductie over de locaties Oost en West, voortvloeiend uit de fusie. Ook is er veel aandacht gegeven aan de productieregistratie, als gevolg van de implementatie van een geïntegreerd ziekenhuisinformatiesysteem en elektronisch patiëntendossier (ZIS/EPD) eind 2015, met een daarbij behorende nieuwe werkwijze.

In 2017 zal de risicomatrix, met daarin informatie betreffende de risico's en mitigerende maatregelen, geactualiseerd worden. De actualisatie betreft de domeinen strategie, ICT, personele zaken, financiën, vastgoed en zorgtechnologie, kwaliteit en veiligheid, juridische zaken en projecten. Vervolgens wordt de risicomatrix twee maal per jaar geactualiseerd.

4.3.5 Integriteitsbeleid en klachtenregelingen

OLVG heeft voor medewerkers een gedragscode voor mail- en internetgebruik.

De zogeheten klokkenluidersregeling voor de melding van een vermoeden van een misstand is in 2016 voor beide locaties geharmoniseerd. Dat proces is tevens gaande voor de klachtenregeling voor de individuele medewerker. Medewerkers kunnen zich wenden tot een interne of externe vertrouwenspersoon.

Op het terrein van het elektronisch patiëntendossier en de inzage in gegevens, zijn er binnen OLVG richtlijnen, privacyregelingen en bijbehorende klachtenregelingen. De medewerker tekent voor deze regelingen bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst.

In aansluiting op de nieuwe Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (Wkkgz), die in 2016 is ingegaan, is de behandeling van klachten van patiënten van OLVG opnieuw vastgelegd in de 'Klachtenregeling patiënten OLVG'.

In het inkoopproces wordt de Nevi Gedragscode gehanteerd

4.4 Medezeggenschap

In 2016 had OLVG voor beide locaties gezamenlijke medezeggenschapsorganen. De ondernemingsraad (OR) behartigt de belangen van het personeel, het bestuur medische staf vertegenwoordigt de medisch specialisten en de patiëntenraad adviseert de raad van bestuur gevraagd en ongevraagd vanuit het perspectief van de patiënt als gebruiker van het ziekenhuis. Alle medezeggenschapsorganen publiceren jaarlijks elk een eigen jaarverslag waarin onder andere wordt weergegeven over welke onderwerpen advies (of instemming) is gegeven en wat daarmee is gebeurd. De adviesorganen zijn in 2016 betrokken bij deelfusie-, integratie- en lateralisatieplannen, bouwplannen, de beoogde kliniekindeling, scholingsbeleid, het besturingsmodel voor het 3^e en 4^e echelon leidinggevenden en enkele besluiten op het bestuurlijk niveau van Santeon.

OLVG heeft een verpleegkundig stafconvent (VSC), dat als commissie de verpleegkundige beroepsgroep vertegenwoordigt. Het VSC zet zich voortdurend in om de deskundigheid van de verpleegkundigen verder te bevorderen, zorgt ervoor dat er volgens de laatste inzichten wordt gewerkt en dat er continu verpleegkundig onderzoek wordt gedaan naar verbetering van de verpleegkundige zorg.

5 Beleid, inspanningen en prestaties

5.1 Missie, visie en strategie

OLVG is hét stadsziekenhuis van Groot Amsterdam, met twee hoofdlocaties in Oost en West. OLVG wil een sleutelrol vervullen in de verbetering van de gezondheid en zorg voor iedereen in onze stedelijke omgeving. Voor een beter leven in een gezonder Amsterdam.

5.1.1 Herijking strategische koers

In 2016 is de strategie van OLVG herijkt om de koers van het ziekenhuis voor de komende jaren te bepalen. De kerntaken van OLVG zijn en blijven: kwalitatief hoogstaande en veilige zorg leveren, de zorg verbeteren door middel van onderzoek en een nieuwe generatie zorgverleners opleiden. Daarnaast heeft een verkenning van ontwikkelingen in de omgeving en de positie en ambities van het ziekenhuis geleid tot een strategische koers voor 2017-2019 met vijf accenten. Het gaat daarbij om:

1. Locaties. De hoofdlocaties zijn in Oost en West. Dit blijven de pijlers voor 24/7 acute zorg in de stad en aantrekkingskracht voor gespecialiseerde en complexe zorg in de gehele metropoolregio. De decentrale locaties (Spuistraat, Medisch Centrum Jan van Goyen en IJburg) kunnen zich bewijzen als waardevolle platforms voor kleinschalige electieve zorg.
2. E-health. E-health in zijn diverse verschijningsvormen krijgt een nadrukkelijke plek in de strategische beleidsvorming en investeringscapaciteit.
3. Partnerships. Na een tijdperk van focus op fuseren worden nu weer diverse typen partnerships ontwikkeld om de zorg en strategische positie van OLVG te verbeteren.
4. Trots op OVLG. De trots op OVLG wordt verder opgebouwd en uitgedragen, zodat OLVG aantrekkelijk blijft als merk voor patiënt en toptalent.
5. Professioneel en zakelijk. OLVG is al een topziekenhuis in professioneel opzicht en wordt een topziekenhuis in zakelijk opzicht (financieel en ondernemerschap).

5.1.2 Karakter OLVG

De kernwaarden oftewel eigenschappen die het karakter van OLVG typeren, en waarmee invulling wordt gegeven aan de missie en visie van het ziekenhuis, zijn in 2016 verder gedefinieerd als:

- Thuis in onze wereldstad
- Recht uit het hart
- Altijd in ontwikkeling

Het karakter van OLVG is in 2016 intern geïntroduceerd en onderdeel gemaakt van het leiderschaps- en management development programma. In 2017 wordt middels storytelling met medewerkers gezamenlijk invulling geven aan het karakter van OLVG. Hiervoor zullen verhalensessies worden georganiseerd en wordt een online verhalenplatform op intranet gelanceerd.

5.2 Kwaliteit

OLVG wil kwalitatief hoogwaardige zorg bieden, zonder daarbij de betaalbaarheid uit het oog te verliezen. Doelstelling is continue verbetering van de patiëntenzorg, waarbij de uitkomsten voor de patiënt centraal staan. Op de langere termijn bouwt OLVG deze ambitie verder uit door samen met patiënten het zorgproces te blijven toetsen en waar mogelijk te verbeteren, en de komende jaren in de manier van werken te focussen op de drie-eenheid: 'Samen. Aantoonbaar. Verbeteren.'. Dit is vastgelegd in de kwaliteitsvisie. Op basis van deze visie wordt jaarlijks een jaarplan Kwaliteit opgesteld met speerpunten.

In 2016 is vervolg gegeven aan de verdere harmonisatie van zorgprocessen, werkwijzen en protocollen tussen beide locaties van het gefuseerde ziekenhuis. De impact op patiëntveiligheid en volgorde van lateraliseren van zorgprocessen bepaalden hierin de prioriteit. Ter voorbereiding op de lateraliseren van zorg is een risicoscan ontwikkeld en toegepast om zicht te krijgen op risicovolle processen. Hierop zijn waar nodig aanvullende risico-inventarisaties uitgevoerd en verbetermaatregelen geïmplementeerd om een veilige overgang van de zorg te waarborgen.

De registratie van indicatoren wordt ingezet om de kwaliteit van zorg transparant te maken en te verbeteren. In 2016 is er elk trimester per RVE een integraal kwaliteitsdashboard opgeleverd voor sturing op kwaliteitsverbetering binnen de RVE en verantwoording over kwaliteit richting de raad van bestuur. Daarnaast is maandelijkse stuurinformatie voor medische en verpleegkundige indicatoren ter beschikking gesteld in een dashboard, waarin afdelingen ten opzichte van elkaar vergeleken worden. OLVG heeft met het Santeon-brede Value Based Healthcare-programma voor vijf aandoeningen een multidisciplinair verbeterteam opgezet. Per aandoening zijn, in samenwerking met de andere Santeon-huizen, een scorekaart opgesteld en data verzameld. De scorekaart bestaat uit voor patiënten belangrijke uitkomst- en procesindicatoren en indicatoren voor de hoogste kostenposten voor de gedefinieerde patiëntengroep. In de verbeterteams zijn verschillen tussen de Santeon-huizen besproken, indicatoren voor andere analyses geprioriteerd, analyses uitgevoerd en de eerste verbeterinitiatieven opgesteld en uitgerold.

Met behulp van de SIRE-methodiek en/of door de necrologiecommissie worden (bijna) incidenten in de patiëntenzorg, calamiteiten, complicaties en sterfgevallen geanalyseerd met als doel te komen tot een verbetering van de zorgverlening.

Ten aanzien van de patiëntveiligheid lag de nadruk in 2016 op medicatieveiligheid en het verbeteren van zorg voor kwetsbare ouderen. Voor medicatieveiligheid is ingezet op optimalisatie van het digitaal voorschrijven, medicatieverificatie bij opname en ontslag van alle patiënten en dubbelcheck bij toediening van parenterale medicatie met barcodescanning. Voor kwetsbare ouderen zijn verbetertrajecten ingezet die betrekking hebben op de volgende deelgebieden: SEH, naasten, facilitair, scholing, vrijwilligers, en aandachtsvelders. In 2017 wordt hieraan vervolg gegeven.

5.3 Personeelsbeleid en kwaliteit van werk

5.3.1 HR-beleid

Leidend voor het strategisch HR-beleid zijn de missie, visie en besturingsfilosofie van OLVG. Het besturingsmodel waarbij managers integraal verantwoordelijk zijn, wordt ondersteund door accountmanagement vanuit de ondersteunende diensten. Het HR-beleid van OLVG is gericht op het aantrekken en behouden van kwalitatief hoogwaardig personeel. Zo wil het ziekenhuis in staat blijven om toonaangevende zorg, kennis, onderzoek en opleiding steeds verder te ontwikkelen. De HR-instrumenten die hierbij horen zijn op elkaar afgestemd. Een belangrijk verbindend thema is duurzame inzetbaarheid.

OLVG heeft ook als gefuseerd ziekenhuis in 2016 weer de erkenning gekregen van 'Topemployer cure & care', het keurmerk van het onafhankelijke onderzoeksbureau Top Employers Institute.

In 2016 is op het terrein van HR gewerkt aan de volgende hoofddoelstellingen:

1. Doorontwikkeling van de dienstverlening van HRM door Management SelfService (MSS) en Employee SelfService (ESS).
2. Inzetbaar zijn en blijven: flexibiliteit, mobiliteit en wendbaarheid. Medewerkers begeleiden en stimuleren door te stromen en te ontwikkelen. Strategische personeelsplanning inzetten als instrument voor de RVE-jaarplannen.

3. Behoud en ontwikkeling van personeel. Het duurzaam inzetbaarheidsprogramma 'sterk in je werk' is verder doorontwikkeld en geoptimaliseerd.
4. Focus op behoud van werkplezier. Medewerkers stimuleren om deel te nemen aan het MO, uitkomsten bespreken en gezamenlijk met de verbeterpunten aan de slag te gaan.
5. Focus op 'gezonde en veilige werkomstandigheden' en beheersen 'ziekteverzuim'. De ziekenhuisbrede Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) is de basis voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden. Voor het beheersen van ziekteverzuim ligt de focus vooral op preventie van verzuim.

5.3.2 Medewerkersonderzoek

Eens per twee jaar wordt binnen OLVG een medewerkersonderzoek gehouden. Het vorige onderzoek was in het voorjaar van 2015. Naast de decentrale verbeterpunten en -acties die afdelingen hebben ingezet naar aanleiding van dit laatste medewerkersonderzoek, zijn organisatiebrede verbeterpunten en verbeteracties geformuleerd op het hoofdthema 'energie tijdens het werk'. Hierbij is specifiek aandacht voor:

- Verbetering als het gaat om de (de beleving van) werkdruk.
- Verbetering op het gebied van (organisatiebrede) communicatie
- Versterken van factoren die de beleving van energie tijdens het werk positief beïnvloeden.

De verbeteracties zijn vertaald in concrete actieplannen. De evaluatie is in de eerste helft van 2017.

Voor het medewerkersonderzoek onder medisch specialisten is in 2015 een aparte vragenlijst gehanteerd. Op basis van de uitkomsten zijn stafbrede verbeterpunten benoemd. Het eerstvolgende medewerkersonderzoek vindt plaats in de zomer van 2017.

5.3.3 Verzuim

Voor de benchmarkvergelijking zijn de gegevens van Vernet Kennis Netwerk gebruikt.

OLVG-breed	Verzuim (%)	Frequentie
2015	4,64	1,35
2016	4,92	1,43

Verzuim 2016, bron cijfers Vernet, excl. zwangerschapscijfers

Aan deze cijfers kunnen de volgende conclusie worden verbonden ten aanzien van het verzuim:

- In 2016 is het verzuim binnen OLVG ten opzichte van 2015 gestegen, 4,92% in 2016 ten opzichte van 4,64% in 2015. In 2014 was het verzuim 4,41%.
- Over 2016 is het verzuim in OLVG hoger dan dat van de branche en STZ. OLVG 4,92% ten opzichte van branche 4,55% en ten opzichte van STZ 4,56% (21^e plaats benchmark).
- De kans op langdurige uitval in de hogere leeftijdsklassen is groter. Het verzuim in de groepen 46-55 en >55 ligt boven het gemiddelde in de branche. De leeftijdsgroep >55 heeft de grootste impact op deze stijging.
- OLVG heeft een hogere meldingsfrequentie dan de branche en STZ. OLVG 1,43 ten opzichte van branche 1,21 en ten opzichte van STZ 1,25 (24^e plaats benchmark). Meldingsfrequentie OLVG in 2015 was 1,35.
- Volgens Vernet wordt ten opzichte van 2015 in 2016 in de verschillende duurklassen bij 1-14 dagen de grootste stijging van het verzuim gemeten. Deze is ook hoger dan de branche. OLVG heeft 1,32% en de branche 1,08%.

In 2016 is het verzuimbeleid geharmoniseerd. Dit zal in 2017 verder worden geïmplementeerd.

Daarnaast is ter ondersteuning van de lijn het specialistische casemanagement versterkt.

5.3.4 Leiderschap

In 2014-2015 hebben leidinggevendenden meegedaan aan het leiderschapsprogramma uitgevoerd door leiderschapsacademie Avicenna. Het samen leren en ontwikkelen vervulde een brugfunctie in het fusieproces. Het programma eindigde met een succesvolle, gezamenlijke inspiratiedag. In 2016 zijn als vervolg hierop twee inspiratie leiderschapsdagen georganiseerd voor de verschillende leidinggevende echelons rondom het karakter van OLVG. Om het onderwerp duurzame inzetbaarheid op de kaart te krijgen, is een aantal masterclasses gehouden in november.

Naast de specifieke leiderschapsactiviteiten kunnen leidinggevendenden gebruik maken van het open aanbod van het leerhuis.

5.3.5 Inzetbaarheid, mobiliteit en recruitment

OLVG-medewerkers kunnen zich door middel van (persoonlijke) ontwikkeling en het volgen van opleidingen of trainingen, voorbereiden op veranderingen ten gevolge van organisatorische en/of persoonlijke aard. Leidinggevende en medewerker bespreken onderling steeds meer wat men nodig heeft om talenten verder te kunnen ontplooiën en wat men nodig heeft om gezond, vitaal en in balans invulling te geven aan hun werkzame leven en mobiliteit.

Rouleren op afdelingen voor functies in het primaire proces is mogelijk via de flexpool. Tevens bestaat de mogelijkheid om op vrijwillige basis, maar ook vanuit re-integratie en boventaligheid, via een intersectoraal netwerk (Regiomatch) en het Sigra-netwerk extern (werk)ervaringen op te doen. Duurzaam inzetbaar zijn en blijven van personeel heeft de komende jaren intern en extern aandacht. In 2016 waren er in OLVG 356 vacatures. In totaal zijn daar 522 medewerkers op aangenomen (bron: Connexys).

5.4 Opleiding, onderwijs en onderzoek

Opleiden van professionals is een kerndoelstelling van OLVG. Een sterk ontwikkelde opleidingsfunctie leidt tot goed opgeleide en gemotiveerde professionals, en ook tot een hoge kwaliteitsstandaard.

Voor bijna alle specialismen wordt in OLVG een medische vervolgopleiding aangeboden.

Het aantal verpleegkundige vervolgopleidingen in OLVG dat wordt erkend door de Landelijke Regeling Verpleegkundige Vulgoopleidingen CZO, is ook in 2016 weer toegenomen. Dit mede door inspanning van de praktijkopleiders en klinisch verpleegkundig opleiders. Het Leerhuis organiseert ook scholing voor aankomende en gediplomeerde nurse practitioners. In het verslagjaar is een locatie-overstijgend strategisch opleidingsplan geformuleerd en de HBO-V-duaal opleiding is uitgerold op locatie West.

Door de fusie is het grootste opleidingsziekenhuis van Amsterdam ontstaan en kunnen opleidingsplaatsen voor (medische) vervolgoopleidingen worden behouden en uitgebreid. Ook op het gebied van kwaliteit, aantal opleidingsplaatsen en differentiatiestages kan OLVG zich onderscheiden. Volgens het kaderbesluit Centraal College Medische Specialismen (CCMS) worden locatie Oost en West vanaf de juridische fusie als één opleidingsinstelling gezien.

Naast de integratie van de vervolgoopleidingen heeft in 2016 ook de integratie van beide leerhuizen, Teaching Hospital (Oost) en de Onderwijsunie (West) verder vorm gekregen. In 2017 is er een geïntegreerd locatie-overstijgend Leerhuis.

In 2016 is ook de nieuwe structuur van de commissie wetenschap geformaliseerd.

In het verslagjaar zijn twee interne subsidierondes geweest, waarbij in totaal 40 onderzoeksprojecten zijn ingediend. Daarvan zijn er 10 gehonoreerd.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg bracht een bezoek aan OLVG voor de inspectie van zelf geïnitieerd WMO-plichtig wetenschappelijk onderzoek. Deze inspectie leidde tot aanbevelingen met betrekking tot organisatie, beoordeling dossier, training, monitoring en SAE, datamanagement en *informed consent*. Hierop is een breed verbeterplan ingezet.

5.5 Lateralisatie en kliniekindeling

Voor het verder toewerken naar de beoogde locatieprofilering van Oost en West, door lateralisatie van een beperkt aantal hoofdspecialismen, is herinrichting van de verpleegafdelingen van beide klinieken noodzakelijk, evenals enkele verbouwingen. In afwachting van additionele financieringsafspraken met de banken is deze ontwikkeling enkele maanden *on hold* gezet, en in de tweede helft van 2016 weer vervolgd. Het masterplan voor de kliniekindeling is vastgesteld en de implementatiestappen zijn achtereenvolgens in gang gezet. In 2017 wordt dit traject afgerond.

5.6 Strategieontwikkeling

In 2016 is een robuuste post-fusie strategie geformuleerd voor de periode 2017-2019. Nadat enkele jaren in het teken hebben gestaan van het realiseren van de juridische fusie en het creëren van de randvoorwaarden voor integratie van de twee locaties, staat de periode 2016 en verder in het teken van (post-fusie) integratie en het verzilveren van marktkansen in de metropoolregio Amsterdam. In de strategische koers wordt nog verder vooruitgekeken. Ook om de prioritering voor grote investeringen te kunnen bepalen. De trend gaat daarbij van *bricks* naar *clicks*, e-health wordt steeds belangrijker wat om keuzes vraagt in operationele en financiële zin. Onderdeel hiervan is de meerjaren business-case voor het gehele ziekenhuis, die zowel voor de eigen koersbepaling als voor de voortdurende (her)financiering van het ziekenhuis dient als een vast sturingsinstrument. Aan de hand hiervan zal op hoofdlijnen voortdurend worden beoordeeld of marktkansen, omzet, kosten en investeringen met elkaar in balans zijn. De operationele consequenties zijn meegenomen in het jaarplan 2017.

5.7 Innovatie

In 2016 is in OLVG het innovatieteam opgericht. Het doel van dit multidisciplinaire team is het stimuleren en ondersteunen van ICT-gerelateerde innovatie-initiatieven, die direct of indirect gericht zijn op vernieuwing dan wel verbetering van de patiëntenzorg. Hierbij werkt het innovatieteam als een katalysator om kansrijke initiatieven snel door de bureaucratie heen te helpen. Bovendien wordt met goed advies geborgd dat men zich houdt aan wet- en regelgeving en voorkomen dat slechte kwaliteit wordt geleverd. Om het innovatieve klimaat te versterken, wordt sinds eind 2016 eenmaal per kwartaal een Innovatiecafé georganiseerd.

OLVG is het eerste ziekenhuis waar artsen locatieonafhankelijk met een app (Haiku/Canto) via een smartphone of tablet medische gegevens kunnen integreren met radiologiebeelden uit Sectra. De ontwikkeling is gestart met een generiek 'stopcontact' waarmee patiënten met e-health-toepassingen toegang kunnen krijgen tot gegevens in het elektronisch patiëntendossier. De PIJN-app, waarmee patiënten zelf de pijnbeleving scoren, zal de eerste zijn die hier gebruik van maakt.

5.8 Financieel beleid

Het financieel beleid van OLVG is gericht op een financieel gezonde bedrijfsvoering. Een gedetailleerde toelichting op de ontwikkelingen met betrekking tot het resultaat, de balans en de vermogenspositie staat in de jaarrekening.

5.8.1 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Gedurende 2016 is het nieuwe besturingsmodel verder geïmplementeerd, waarbij medische eenheden duaal aangestuurd worden door bedrijfskundig managers en unithoofden. De ondersteunende diensten zijn verder geïntegreerd, waarbij iedere ondersteunende dienst door één manager wordt aangestuurd. In het besturingsmodel wordt bij de hoogste echelons geen differentiatie meer gemaakt voor locaties Oost en West.

Gedurende het jaar 2016 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot één financiële organisatie en is inzicht gecreëerd over hoe te komen tot één gezamenlijk systeem voor *Enterprise Resource Planning* (ERP). Naar verwachting zal in het tweede halfjaar van 2017 gestart worden met implementatiewerkzaamheden voor het ERP-systeem.

Gedurende 2016 is een project betreffende productieregistratie gestart om gemiste registratie als gevolg van het nieuwe ZIS/EPD-systeem en bijbehorende werkwijze in beeld te brengen en alsnog te kunnen factureren. Dit project wordt naar verwachting in 2017 afgerond.

Ook voor schadelastjaar 2016 zal een zelfonderzoek betreffende declaraties uitgevoerd worden. Ten behoeve van de jaarrekening is een inschatting gemaakt van de verwachte uitkomsten hiervan, welke inschatting gebruikt is bij het bepalen van de schadelast en omzet over 2016.

5.8.2 Resultaten

Situatie op de balansdatum

Het jaar 2016 is afgesloten met een positief netto resultaat van € 2,3 miljoen (2015: € 2,4 miljoen). Dit komt overeen met 0,4% van de geconsolideerde omzet (2015: 0,4%).

In OLVG zijn nagenoeg alle medisch specialisten in loondienst en worden alle specialisten volgens dezelfde systematiek gehonoreerd via het honorariummodel. De via het honorariummodel verschuldigde loonkosten zijn verantwoord onder de personele kosten.

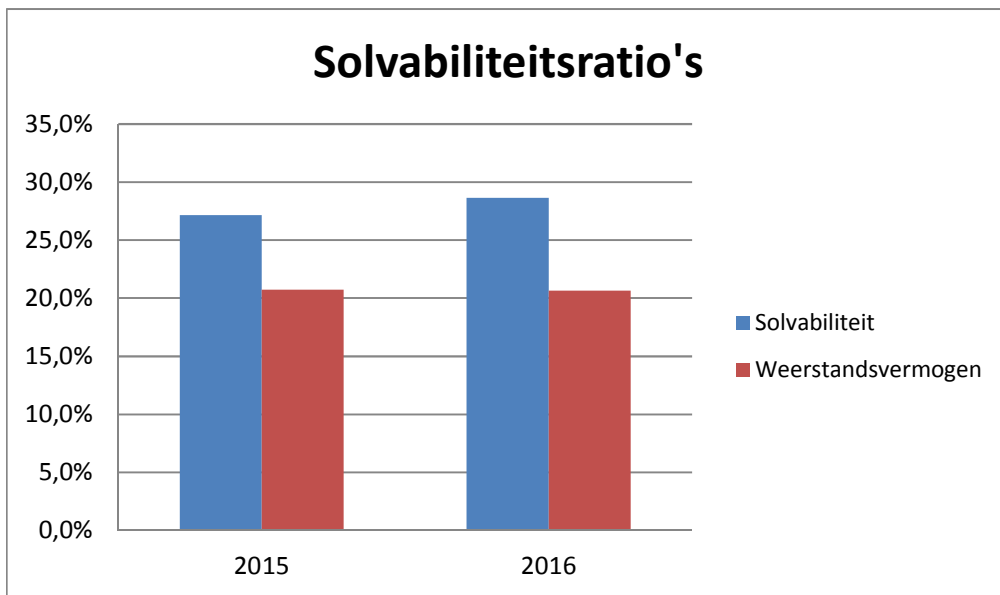
De opbrengsten voor zorgprestaties (DOT-zorgproducten en overige producten) in de geconsolideerde resultatenrekening zijn met € 13,2 miljoen (2,6%) toegenomen tot € 513,3 miljoen. De opbrengstenstijging is het gevolg van betere contractafspraken, additionele uitloop van schadelastjaar 2015 in boekjaar 2016 en een toename van het gebruik van dure geneesmiddelen, waarbij de hieraan verbonden kosten zijn verantwoord onder de patiëntgebonden kosten.

De bedrijfslasten zijn met € 10,8 miljoen toegenomen tot € 558,7 miljoen, wat voornamelijk veroorzaakt wordt door € 2,7 miljoen hogere personeelskosten en € 7,6 miljoen hogere overige bedrijfskosten.

De hogere personeelskosten zijn het saldo van een toename als gevolg van een periodieke salarisverhoging in 2016 en een afname vanwege incidentele sociale lasten in 2015. De hogere bedrijfskosten worden voor € 5,6 miljoen veroorzaakt door hogere patiëntgebonden kosten, o.a. als gevolg van meer patiënten en meer (dure) geneesmiddelen waar hogere opbrengsten tegenover staan. Tevens is er in 2016 een € 1,5 miljoen hogere dotatie aan de voorziening groot onderhoud gerelateerd aan te saneren asbest.

Als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen is het bedrijfsresultaat met € 0,2 miljoen afgenomen tot € 9,4 miljoen. Inclusief financiële baten en lasten komt het resultaat 2016 uit op € 2,3 miljoen tegenover een resultaat van € 2,4 miljoen in 2015.

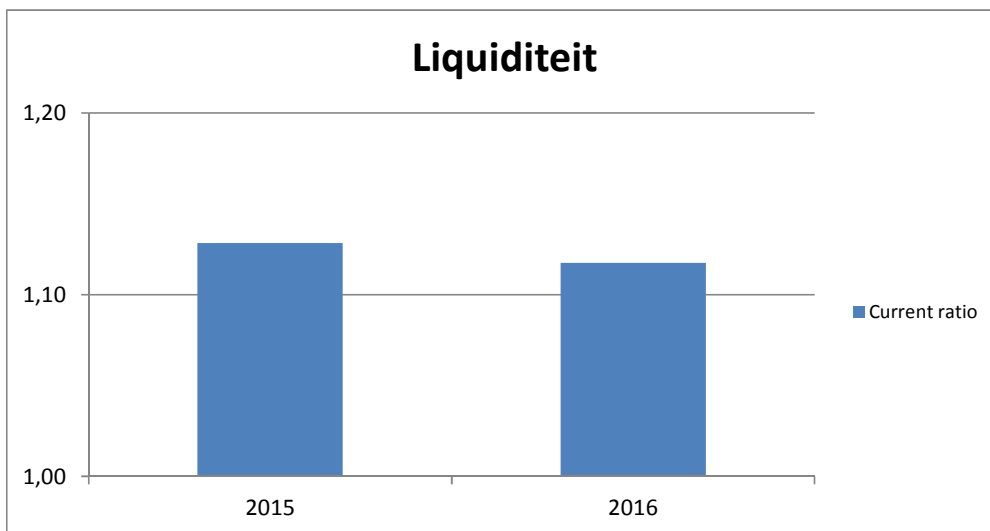
Door de toevoeging van het resultaat aan het eigen vermogen zijn de solvabiliteitsratio's verbeterd. Het weerstandsniveau (eigen vermogen ten opzichte van de totale opbrengsten) is 20,7% en het OLVG voldoet daarmee aan de door banken gestelde norm. Het weerstandsvermogen voldoet ook ruimschoots aan de in de sector gehanteerde norm van 15%. De solvabiliteitsratio bedraagt 28,6% (2015: 27,2%) en voldoet ruimschoots aan de door de banken gestelde norm van 20%. Het OLVG voldoet ook aan door het Waarborgfonds voor de Zorgsector gestelde eisen.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie is ten opzichte van vorig jaar iets gedaald. De achterstand betreffende de facturatie als gevolg van de implementatie van het nieuwe ZIS/EPD is ingelopen. Ook is er een inhaalslag gemaakt betreffende afgesloten productie en geregistreerde en gekoppelde verrichtingen en daaruit voortvloeiende facturatiewaarden. Als gevolg van voorgaande is de ontvangen bevoorschotting aanzienlijk gereduceerd.

Gedurende het jaar zijn er geen nieuwe, langlopende leningen afgesloten. De investeringen konden uit de cashflow worden betaald. De current ratio (vlottende activa/kortlopende schulden) is afgenomen van 1,13 ultimo 2015 naar 1,12 ultimo 2016.

5.8.3 Financiële risico's en onzekerheden

Gelopen financiële risico's

Kredietrisico's van OLVG zijn beperkt, omdat een groot deel van de opbrengsten gegenereerd wordt via grote zorgverzekeraars, die moeten voldoen aan gestelde solvabiliteitsnormen waarop professioneel toezicht gehouden wordt en Nederlandse overheidsinstellingen betreffende subsidies. OLVG maakt gebruik van financiële instrumenten die de instelling bloot zouden kunnen stellen aan markt- of prijsrisico. OLVG heeft echter alleen een *interest rate swap* afgesloten, waarmee de rentekosten op een bepaalde lening met variabele rente gefixeerd worden om zo geen renterisico te lopen. Er is hier sprake van een *perfect hedge* en er is geen bijstortverplichting bij een negatieve marktwaarde van financiële instrumenten en daarmee ook geen kasstroomrisico. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar pagina 43 van de jaarrekening inzake waarderingsgrondslagen en pagina 57 inzake de toelichting op financiële instrumenten. Het liquiditeitsrisico van OLVG wordt adequaat beheerst middels frequente rapportages betreffende kortetermijnverplichtingen en daarvoor beschikbare liquide middelen en bancaire faciliteiten.

Onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording

Voor de onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording wordt verwezen naar pagina's 36 t/m 38 van de jaarrekening, waar specifieke aandachtspunten voor de omzet bij de grondslagen van waardering en resultaatbepaling weergegeven worden.

Risicobeheer met betrekking tot financiële instrumenten

Het beleid van OLVG is erop gericht het renterisico te minimaliseren. Voor de in 2011 afgesloten lening is een variabele rente afgesproken. Om het renterisico te beperken, is een *interest rate swap* afgesloten die het risico op de variabele rente afdekt. Een nadere toelichting staat op pagina's 43 en 57 van de jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na de balansdatum plaatsgevonden die op deze plek moeten worden vermeld.

Toekomst informatie

In 2017 zullen verbeteracties uitgevoerd worden om de kostenbasis verder te rationaliseren en daarmee het resultaat te verbeteren. De hierdoor hogere kasstromen zullen aangewend worden voor een uitgebreid investeringsprogramma, voornamelijk betreffende vastgoed, medische inventaris en ICT inclusief e-health. Voorgenoemd investeringsprogramma zal mede gefinancierd worden middels een nog te formaliseren uitbreiding van de bancaire financiering. Ook zullen de werkkapitaalfaciliteiten vernieuwd en uitgebreid worden om zodoende de financiering structuur te optimaliseren.

Betreffende personeel zal het beleid gecontinueerd en waar nodig aangescherpt worden om zodoende de kwantitatief en kwalitatief benodigde personele bezetting te borgen. Indien dit zou leiden tot verminderde inzet van personeel, dan is de verwachting dat de reductie via natuurlijk verloop zal kunnen plaatsvinden. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 5.3 van dit verslag.

6 Vooruitblik

In het Jaarplan 2017 zijn de doelen voor 2017 opgenomen. OLVG geeft daarin vorm aan de strategische koers en richting aan de inspanningen van de organisatie. De ziekenhuisomgeving verandert constant, mede onder invloed van technologie, maatschappelijke discussies en politiek. Het hoofdlijnenakkoord is verlengd tot 2018, maar ook in het regeerakkoord van de komende formatie zal zorg een belangrijk thema zal zijn.

Het kwaliteits- en veiligheidsbeleid is de komende jaren een uitwerking van de gezamenlijke kwaliteitsvisie 'Samen. Aantoonbaar. Verbeteren.' De focus op kwaliteit is in 2017 dan ook hierop gericht. OLVG werkt aan een continue verbetering op kwaliteit, veiligheid en patiëntbeleving.

In 2017 zal OLVG gevisiteerd worden door STZ voor het behoud van het lidmaatschap. Ook zijn de voorbereidingen in gang gezet voor de NIAZ Qmentum visitatie die begin 2018 plaatsvindt.

De wetenschappelijke en opleidingsdoelstellingen staan respectievelijk in het Wetenschapsbeleidsplan en het Strategisch Opleidingsplan. In 2017 worden beide plannen vernieuwd. De doelen op het gebied van duurzaamheid voor 2017 zijn weergegeven in een locatie-overstijgend milieujaarplan. Het streven is om uiteindelijk voor beide locaties het gouden niveau van de Milieuthermometer te behalen (locatie West) en te behouden (locatie Oost).

In 2017 wordt voortgebouwd aan de trots op OLVG, voor de patiënt én voor huidige en potentiële werknemers. In het HR-beleid staat een aantal speerpunten centraal, zoals passend aanbod van opleidingen, gerichte arbeidsmarktstrategie en personeelsplanning, gestructureerde en gestandaardiseerde jaargesprekken, blijven verbeteren van de medewerkerstevredenheid, en veilig en gezond werken. Het verzuimbeleid is verder uitgewerkt en krijgt veel aandacht. Een nieuwe uitdaging is de krapte op de arbeidsmarkt, met name het toenemende tekort aan gespecialiseerd verplegend personeel. Regionaal wordt ingezet op samen voldoende opleiden.

De strategische koers 2017-2019 is in het Jaarplan 2017 vertaald naar concrete doelen die in 2017 tot resultaten leiden op de verschillende onderdelen. Om de strategische koers verder te ontwikkelen, wordt gewerkt aan passende en toekomstgerichte scenario's voor doorontwikkeling van de locaties. Daarin wordt ook e-health verder vormgegeven en wordt verkennend gezocht naar partnerships die dit ondersteunen.

Begin 2017 is in OLVG gestart met het meerjarenverbeterprogramma Slagkracht. Dit betreft een organisatiebreed programma waarin verschillende verbeterprojecten worden uitgevoerd. Deze projecten leiden enerzijds tot efficiëntere bedrijfsvoering en effectievere zorgverlening, anderzijds tot innovaties en vernieuwing in de manier waarop OLVG zorg levert.

7 Jaarrekening

Hierna volgen de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening, inclusief toelichtingen en overige gegevens, en de goedkeurende verklaring van de externe accountant.

INHOUDSOPGAVE

Pagina

7.1 Jaarrekening 2016

7.1.1	Geconsolideerde balans	33
7.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening	34
7.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	35
7.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	36
7.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	50
7.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	59
7.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	60
7.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	61
7.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	62
7.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	63
7.1.11	Enkelvoudige balans	73
7.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening	74
7.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	75
7.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans	76
7.1.15	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	85
7.1.16	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	86
7.1.17	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	87
7.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	88
7.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	89

7.2 Overige gegevens

7.2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	94
7.2.2	Statutaire regeling resultaatbestemming	94
7.2.3	Controleverklaring	94

7.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

7.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS
(na resultaatbestemming) bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	14.228	15.308
Materiële vaste activa	2	266.571	268.954
Financiële vaste activa	3	829	783
Totaal vaste activa		<u>281.628</u>	<u>285.045</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	8.776	8.541
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	56.488	74.626
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	0	924
Debiteuren en overige vorderingen	7	60.195	36.979
Liquide middelen	8	2.913	19.695
Totaal vlottende activa		<u>128.372</u>	<u>140.765</u>
Totaal activa		<u><u>410.000</u></u>	<u><u>425.810</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	9	3.229	3.229
Algemene en overige reserves		114.141	112.311
Aandeel derden		54	112
Totaal groepsvermogen		<u>117.424</u>	<u>115.652</u>
Voorzieningen	10	22.384	18.150
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	155.308	167.264
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	20	0
Overige kortlopende schulden	12	114.864	124.744
Totaal kortlopende schulden		<u>114.884</u>	<u>124.744</u>
Totaal passiva		<u><u>410.000</u></u>	<u><u>425.810</u></u>

7.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	513.257	500.102
Subsidies	17	37.992	37.470
Overige bedrijfsopbrengsten	18	16.843	19.905
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>568.092</u>	<u>557.477</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	345.061	342.403
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	33.297	32.759
Overige bedrijfskosten	21	180.375	172.729
Som der bedrijfslasten		<u>558.733</u>	<u>547.891</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		9.359	9.586
Financiële baten en lasten	22	-7.188	-7.147
Resultaat deelnemingen	23	<u>85</u>	<u>271</u>
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		2.256	2.710
Vennootschapsbelasting	24	-24	-207
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u>2.232</u>	<u>2.503</u>
Aandeel derden	25	-58	81
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>2.290</u></u>	<u><u>2.422</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>2.290</u>	<u>2.422</u>
		<u><u>2.290</u></u>	<u><u>2.422</u></u>

7.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

bedragen x € 1.000

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			9.359		9.586
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeveranderingen	20	33.304		32.758	
- mutaties voorzieningen	10	<u>4.234</u>		<u>2.302</u>	
			37.538		35.060
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	4	-235		265	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	18.138		-67.390	
- vorderingen	7	-23.341		95.898	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	944		1.344	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	<u>-2.537</u>		<u>-8.764</u>	
			-7.031		21.353
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>39.866</u>		<u>65.999</u>
Ontvangen interest	22	210		89	
Betaalde interest	22	-6.793		-7.610	
Ontvangen dividend	3	20		20	
Betaalde winstbelasting		<u>-120</u>		<u>-57</u>	
			-6.683		-7.558
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>33.183</u>		<u>58.441</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-30.936		-30.746	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	48		133	
Investerings immateriële vaste activa	1	-3.478		-6.572	
Investerings in overige financiële vaste activa	3	-556		0	
Desinvesteringen financiële vaste activa (Teaching Hospital uit consolidatie)		<u>-594</u>			
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-35.516		-37.185
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie schulden aan banken	12	-2.501		1.738	
Aflossing langlopende schulden	11	<u>-11.948</u>		<u>-11.987</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-14.449		-10.249
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-16.782</u></u>		<u><u>11.007</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	8		19.695		8.688
Stand geldmiddelen per 31 december	8		<u>2.913</u>		<u>19.695</u>
Mutatie geldmiddelen			<u>-16.782</u>		<u>11.007</u>

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting OLVG is statutair (en feitelijk) gevestigd te Amsterdam, op het adres Oosterpark 9, en is geregistreerd onder KvK-nummer 41199082.

De belangrijkste activiteiten bestaan uit: het bieden, respectievelijk het doen van onderzoek, behandeling, begeleiding, verpleging en verzorging aan hen die zich voor medische en daarmee samenhangende hulp tot een ziekenhuis wenden, en alles wat kan worden geacht daartoe te behoren, alsmede het naar vermogen ruimte bieden aan opleidingen en wetenschappelijk onderzoek voor zover deze verband houden met de doelstelling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder RJ 655 'Zorginstellingen', Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2016

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015 en 2016 zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2016 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting OLVG hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015 en eventueel eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
4. Overgangsregeling kapitaallasten;
5. Overige (lokale) onzekerheden.

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting OLVG de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen onder de punten 7.4.1.2 en 7.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2016 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2016 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2016

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2016 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting OLVG:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015 en eventueel eerdere jaren

Stichting OLVG heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 en eerdere jaren finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2015 opgenomen nuanceringen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2016 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2016 concluderen. Stichting OLVG heeft, voor de jaarrekening deels op basis van risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting OLVG materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2015 respectievelijk 2016 op basis van eigen tooling.

Daarnaast is Stichting OLVG bezig op basis van deze handreiking een onderzoek inzake 2016 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2017 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting OLVG leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting OLVG nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2016 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Stichting OLVG gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting OLVG geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting OLVG heeft met de zorgverzekeraars voor 2016 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen respectievelijk plafondatafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2016 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2016 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2016 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2016.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting OLVG heeft de jaren tot en met 2012 afgerekend en 2013 gedeeltelijk afgerekend. Voor 2014 en 2015 is er nog geen overeenstemming over de definitieve afrekeningen.

4. Overgangsregeling kapitaallasten

Stichting OLVG (en haar rechtsvoorgangers) heeft op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekeningen gemaakt of sprake is van een recht op suppletie. Op basis van de berekeningen komt Stichting OLVG tot de (voorlopige) conclusie dat er geen rechten zijn tot suppletie.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

5. Overige (lokale) onzekerheden

- Overige belangrijke lokale onzekerheden rond registratie, facturatie of omzetverantwoording en daarmee samenhangende posten, bijvoorbeeld voorkomend uit onzekerheden door herinrichting en conversies van systemen.
- Onzekerheden inzake de opbrengst GGZ, met name met betrekking tot de PAAZ.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting OLVG op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Vergelijking met vorig jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Per 1 juni 2015 zijn de voormalige stichtingen Onze Lieve Vrouwe Gasthuis en Sint Lucas Andreas Ziekenhuis gefuseerd. Financieel werkt dit terug naar 1 januari 2015. De vergelijkende cijfers hebben derhalve betrekking op het boekjaar 2015, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2015 van de beide stichtingen die in de nieuwe Stichting OLVG zijn opgegaan.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken. Deze herrubricering betreft de gedeeltelijke dotatie aan de voorziening groot onderhoud. In 2015 is in de winst- en verliesrekening een gedeelte van de dotatie ten onrechte gepresenteerd als dotatiekosten. De dotatie had geheel ten laste van de onderhoudskosten gepresenteerd moeten worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- voorziening groot onderhoud
- voorziening jubilea
- voorziening arbeidsongeschiktheid
- voorziening onderhanden werk met daaraan gekoppeld de voorziening dubieuze debiteuren

Consolidatie

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde resultatenrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

De volgende rechtspersonen behoren tot de groep:

- * Oosterparking BV, Amsterdam 100%
- * Amsterdam Medical Services Holding BV, Amsterdam 100%
- * Estetisch Chirurgie en Laser Centrum Amsterdam BV, Amsterdam 100% (indirect)
- * Stichting Medisch Centrum Jan van Goyen, Amsterdam 100%
- * Hospital Services OLVG BV, Amsterdam 51%
- * Sint Lucas Andreas Apotheek BV, Amsterdam 80%
- * Obesitas Centrum Amsterdam BV, Amsterdam 70%

Het resultaat van Sint Lucas Andreas Apotheek B.V. komt geheel voor rekening van Stichting OLVG, conform het contract met de andere aandeelhouder.

De rechtspersonen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht of ontbonden zijn; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen rechtspersoon opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen. In Stichting Teaching Hospital bestaat vanaf 2016 geen overheersende zeggenschap meer, waardoor deze vanaf 2016 niet meer in de geconsolideerde jaarrekening wordt verwerkt.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële activa worden aangemerkt als verbonden partij.

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Negatieve goodwill valt vrij in de winst-en-verliesrekening voor zover lasten en verliezen zich voordoen, indien hier bij de verwerking van de overname rekening mee is gehouden en deze lasten en verliezen betrouwbaar zijn te meten. Indien geen rekening is gehouden met verwachte lasten of verliezen, dan valt de negatieve goodwill vrij in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Voor zover de negatieve goodwill uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt het meerdere direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting OLVG.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Dit soort indicaties hebben zich niet voorgedaan.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen: 0-20%.
- Machines en installaties: 3-5%.
- Andere bedrijfsmiddelen: 10-20%.
- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom: 10%.
- Kosten van goodwill die van derden is verkregen: 10%.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Groot onderhoud

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als OLVG optreedt als lessor in een operationele lease, wordt het actief als leaseobject verwerkt in de balans overeenkomstig de aard van dat actief. De grondslagen voor de waardering van de geleasede activa zijn beschreven onder de materiële vaste activa. De leasebaten (exclusief vergoeding voor dienstverlening, zoals verzekering en onderhoud) als bestanddeel van de leasebetalingen worden op tijdsevenredige basis verwerkt over de leaseperiode. Initiële directe kosten, niet zijnde verkoopkosten, die gemaakt worden om opbrengsten te genereren uit operationele leases worden toegerekend over de leaseperiode.

Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die op de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair gevormd ten laste van langlopende vorderingen op de deelneming die feitelijk moeten worden gezien als een onderdeel van de netto-investering, en wordt voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien een rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd. Een afwaardering naar lagere marktwaarde wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2016 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen bedrijfswaardeberekening gemaakt en is er geen impairment aan de orde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incurantheid, voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan kredietrisico, renterisico en kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om de risico's te beheersen beschikt de stichting over procedures, alsmede liquiditeits- en investeringsbegrotingen, welke zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn (indien van toepassing) de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Een aankoop of verkoop volgens standaard marktconventies wordt per categorie financiële activa en financiële verplichtingen stelselmatig in de balans opgenomen of niet langer opgenomen op de transactiedatum (datum van aangaan van bindende overeenkomst) / de leveringsdatum (datum van overdracht).

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaarding niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële activa die worden gewaardeerd op (geamortiseerde) kostprijs, worden op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of objectieve aanwijzingen bestaan dat de activa een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de vennootschap het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Stichting OLVG zet afgeleide financiële instrumenten in, waaronder een interest rate swap om risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Kredietrisico

Stichting OLVG loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van deze posten per balansdatum. Het kredietrisico is geconcentreerd bij enkele tegenpartijen.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting OLVG wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij de grote verzekeraars. Het eventuele kredietrisico van de ultimo boekjaar openstaande vorderingen alsmede eventueel nadien door de verzekeraars uit te voeren materiële controles kan voldoende worden opgevangen door de getroffen voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de onderneming is om haar financieringen aan te trekken met vastrentende leningen. De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van de bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende renteafspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Er is één lening uit 2011 die een variabel rentepercentage heeft tot het einde van de looptijd. Om het renterisico van deze lening te beperken wordt gebruik gemaakt van een interest rate swap, waarbij de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De marktwaarde van de interest rate swap bedraagt € 5,0 miljoen negatief per ultimo 2016. Gezien het feit dat het een effectieve hedge betreft, hebben wijzigingen in de marktwaarde geen invloed op het resultaat.

Liquiditeitsrisico

Stichting OLVG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan verplichtingen van Stichting OLVG te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft zodat Stichting OLVG steeds aan de gestelde lening convenanten kan blijven voldoen. Indien de rente op 31 december 2016 met 1% zou stijgen waarbij alle andere variabele constant blijven, zal de rentelast met € 1,6 miljoen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige lening vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

De reële waarde van de vastrentende leningen is ultimo 2016 € 145,3 miljoen (2015: € 156,9 miljoen) en is € 7,2 miljoen hoger dan de boekwaarde (2015: € 8,7 miljoen). Aangezien het management voornemens is de leningen tot aan het eind van de rentelooptijd aan te houden zal dit verschil geen effect hebben op het vermogen en resultaat van OLVG ultimo 2016.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een collectieve beoordeling op looptijd per segment. Er wordt onderscheid gemaakt tussen zorgverzekeraars, overige instellingen en particulieren.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen, die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Interest rate swap

Stichting OLVG maakt gebruik van een interest rate swap, waarbij een vaste rente wordt betaald en een variabele rente wordt ontvangen, om het risico van stijgende rente van de variabele rente van een opgenomen lening af te dekken. Voor dit instrument wordt kostprijs hedge accounting toegepast waarbij de in de resultatenrekening verantwoorde contractuele rente van de lening wordt gecorrigeerd voor de lopende rente van de renteswap.

Stichting OLVG documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedgedes. De effectiviteitstest vindt plaats door vergelijking van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie, te weten de hoofdsom en coupon data.

Negatieve marktwaarde van renteswaps, die toe te rekenen zijn aan overhedgedes, worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Indien interest rate rente swaps niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst of het cumulatieve gerealiseerde verlies dat nog niet in de resultatenrekening verwerkt was, wordt opgenomen als overlopende post in de balans, totdat de afgedekte verwachte transacties plaatsvinden. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt de gerealiseerde cumulatieve winst of het gerealiseerde cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. De waardering van het onderhanden werk ultimo 2016 is zoveel mogelijk conform een bestendige gedragslijn opgesteld in lijn met voorgaande jaren zoals is gesteld in de 'handreiking omzetverantwoording 2016'.

De nog te factureren DBC zorgproducten zijn gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de DBC conform de met zorgverzekeraars overeengekomen verkoopprijzen.

Vorderingen en schulden uit hoofde van het financieringstekort of -overschot

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTzi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste inschatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen met uitzondering van de voorziening jubileumverplichtingen, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdwaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn risico's waarmee bij het schatten van toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken. Mutaties als gevolg van wijziging van de disconteringsvoet worden in de winst- en verliesrekening als dotatiekosten c.q. vrijval verantwoord.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan.

Voorziening schadeclaims

De voorziening voor schadeclaims dient ter dekking van het risico van beroepsaansprakelijkheid.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Pensioenvoorziening

Dit betreft een voorziening ter dekking van toegezegde pensioenrechten van twee voormalige personeelsleden waarvoor destijds nog geen collectieve pensioenregeling bestond.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag vakantieuren

De voorziening wordt getroffen voor de waarschijnlijk geachte uitbetaling van onregelmatigheidstoeslag over opgenomen vakantieuren in de jaren 2012 tot en met 2014.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

De gehanteerde disconteringsvoet voor de berekening van de contante waarde bedraagt 0,94%.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Omzet DBC's/DBC-zorgproducten

De omzet van de DBC's/DBC-zorgproducten (DOT's) is een optelling van de waarde van de facturatie, de nog te factureren post en de mutatie van de onderhanden projecten uit hoofde van DBC-zorgproducten. De post is per zorgverzekeraar en in het geval van Multizorg als collectief berekend. De Handreiking omzetverantwoording 2016 zoals is opgesteld door diverse partijen is toegepast. Op de omzet zijn nuanceringen toegepast als gevolg van zelfonderzoek. Per zorgverzekeraar is op basis van een schatting van de verwachte schadelast 2016 tevens bepaald of een nuancering van de omzet nodig is als gevolg van overeengekomen contractuele bepalingen, zoals bijvoorbeeld plafondafspraken en aanneemsomafspraken. Deze eventuele nuancering is middels de opbrengstenmethode verdeeld over 2016 en 2017. De schadelast van jaren ouder dan 2016 die nog niet definitief zijn afgerekend worden herrekend en eventuele verschillen ten opzichte van voorgaande boekjaren worden verwerkt in de omzet 2016. De verwachte schadelast 2016 per zorgverzekeraar is bepaald via de werkelijke waarde van de omzet 2016 en de verwachte waarde van de uitloop van de schade in 2017. Voor het laatste is gebruik gemaakt van het Forecastmodel 2016 van Logex.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Personele kosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Pensioenen

De aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn te betalen premie wordt als last in de resultatenrekening verantwoord en, voor zover de te betalen premie nog niet is voldaan, als verplichting in de balans opgenomen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Stichting OLVG heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting OLVG. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting OLVG betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat.

Met ingang van 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Hierbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Dit wordt de beleidsdekkingsgraad genoemd. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In april 2017 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 92%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%.

Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Stichting OLVG heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Stichting OLVG heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Belastingen

De belasting wordt gebaseerd op het resultaat in de jaarrekening met inachtneming van de permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening enerzijds en volgens de fiscale winstberekening anderzijds. De berekening vindt plaats tegen het actuele belastingtarief. Het verschil met de op basis van de fiscale winstberekening verschuldigde belasting komt tot uitdrukking in de voorziening voor latente belastingverplichtingen.

7.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	17	122
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	14.207	15.180
Vooruitbetalingen op immateriële activa	4	6
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>14.228</u></u>	<u><u>15.308</u></u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	15.308	3.220
Bij: investeringen	645	12.450
Af: afschrijvingen	1.725	362
Boekwaarde per 31 december	<u><u>14.228</u></u>	<u><u>15.308</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.6.

De bij aankoop betaalde goodwill wordt in 10 jaar afgeschreven.

2. Materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	170.573	164.978
Machines en installaties	36.633	31.656
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	57.190	62.428
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.174	9.891
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	1	1
Totaal materiële vaste activa	<u><u>266.571</u></u>	<u><u>268.954</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	268.954	269.045
Bij: investeringen	29.244	32.438
Af: afschrijvingen	31.515	31.885
Af: desinvesteringen	112	644
Boekwaarde per 31 december	<u><u>266.571</u></u>	<u><u>268.954</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.7.

Voor de kosten periodiek onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 7.1.9.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Deelnemingen	829	783
Totaal financiële vaste activa	<u>829</u>	<u>783</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	783	532
Kapitaalstortingen	556	0
Resultaat deelnemingen	85	271
Ontvangen dividend	-20	-20
(Terugname) waardeverminderingen	-575	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>829</u></u>	<u><u>783</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.8.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon en kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal-belang (%)	Eigen vermogen €	Resultaat €

Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:

C.V. Clinium, Amsterdam <i>steriliseren en schoonmaken van medische apparaten voor de gelieerde instellingen</i>	300	20	1.528**	224**
Farmadam B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een apotheek</i>	60	20	1.289	60

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon en kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Zeggenschaps-belang (%)	Eigen vermogen	Resultaat

Zeggenschapsbelangen:

Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk BA, Utrecht <i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>	1.495	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Onderlinge waarborgmaatschappij Centramed B.A., Zoetermeer <i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>	556	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Rijdende Röntgen, Amsterdam <i>aanbieden van een mobiel röntgenapparaat</i>	7	50	403*	-61*

Toelichting:

In de geconsolideerde jaarrekening worden de kapitaalbelangen in vennootschappen en verbonden rechtspersonen betrokken, waarin feitelijk beleidsbepalende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Het eigen vermogen is hier opgenomen inclusief resultaat 2016, indien beschikbaar. Cijfers over 2016 die nog niet zijn vastgesteld worden aangeduid met *. Indien geen cijfers over 2016 beschikbaar zijn, worden de cijfers over 2015 gebruikt. Dit is aangegeven met een **. De tot en met 2013 aan MediRisk betaalde kapitaalstortingen zullen pas worden terugbetaald als MediRisk naar het oordeel van de Nederlandse Bank aan alle solvabiliteitseisen voldoet. Naar verwachting zal dat de komende jaren nog niet het geval zijn. Vanwege deze onzekerheden is het gehele bedrag van de kapitaalstortingen op nihil gewaardeerd. Dezelfde handelwijze is gevolgd voor de in 2016 aan Centramed betaalde kapitaalstortingen.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**4. Voorraden**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Medische middelen	7.501	7.200
Overige voorraden	1.275	1.341
Totaal voorraden	<u>8.776</u>	<u>8.541</u>

Toelichting:

De opgenomen voorraden zijn gewaardeerd tegen inkooprij. Na beoordeling van de voorraad blijkt geen noodzaak te bestaan een voorziening voor incurantheid te treffen (voorziening incurantheid 2015:nihil).

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	53.514	56.394
Nog te factureren omzet en Onderhanden werk GGZ	2.197	6.752
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	73.986	314.726
Af: ontvangen voorschotten	-69.452	-299.632
Af: ontvangen voorschotten GGZ	-600	-583
Af: voorziening onderhanden werk	-2.000	-2.000
Af: voorziening onderhanden werk GGZ	-1.157	-1.031
Totaal onderhanden werk	<u>56.488</u>	<u>74.626</u>

Toelichting:

Om het onderhanden werk te financieren zijn voorschotten ontvangen van zorgverzekeraars. Daarnaast worden incidenteel voorschotten verstrekt indien tijdelijk niet kan worden gefactureerd, welke verrekend worden met de nog te factureren omzet. Om deze reden is de nog te factureren omzet onder het onderhanden werk gepresenteerd. Eind 2015 was de nog te factureren omzet relatief hoog omdat de facturatie later op gang is gekomen. Enerzijds door het laat beschikbaar komen van de tarieven als gevolg van de systeemwijziging (verkortings looptijd DBC's naar 120 dagen) en anderzijds door de implementatie van een nieuw ZIS/EPD systeem medio oktober 2015.

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per
	€	€	€
CZ	4.753	5.161	-408
DSW	939	669	270
Menzis	2.866	2.879	-13
Multizorg	8.853	11.737	-2.884
VGZ	7.469	5.507	1.962
Zilveren kruis	95.953	43.499	52.454
Passanten	4.667	0	4.667
Onderhanden werk/te factureren GGZ	2.197	600	1.597
Voorziening onderhanden werk GGZ	-1.157	0	-1.157
Totaal (onderhanden werk)	<u>126.540</u>	<u>70.052</u>	<u>56.488</u>

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot**

	<u>2016</u>	<u>totaal</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	924	924
Betalingen/ontvangsten	-944	-944
Subtotaal mutatie boekjaar	-944	-944
Saldo per 31 december	<u>-20</u>	<u>-20</u>
	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	924
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	20	0
	<u>-20</u>	<u>924</u>

Toelichting:

Het per ultimo 2016 verschuldigde bedrag betreft het restant te betalen conform het ingediende en vastgestelde formulier FB-afwikkeling t/m 2011.

7. Debiteuren en overige vorderingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	50.030	27.912
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	106
Nog te ontvangen bedragen	0	16
Overige vorderingen	2.865	3.058
Vooruitbetaalde bedragen	3.515	2.849
Overige overlopende activa	3.785	3.038
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>60.195</u>	<u>36.979</u>

Toelichting:

De vorderingen op debiteuren zijn gestegen doordat de facturering over schadelastjaar 2015 pas begin 2016 is opgestart. Hierdoor was het saldo ultimo 2015 relatief laag. Op de vorderingen is een voorziening van € 9,3 miljoen in mindering gebracht (2015: € 8,1 miljoen).

8. Liquide middelen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Bankrekeningen	2.847	19.613
Kassen	66	82
Totaal liquide middelen	<u>2.913</u>	<u>19.695</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Kapitaal	3.229	3.229
Algemene en overige reserves	114.141	112.311
Subtotaal eigen vermogen	117.370	115.540
Aandeel derden	54	112
Totaal groepsvermogen	<u>117.424</u>	<u>115.652</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-1-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-12-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.229	0	0	3.229
Totaal kapitaal	<u>3.229</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.229</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-1-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-12-2016</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	112.311	2.290	-460	114.141
Totaal algemene en overige reserves	<u>112.311</u>	<u>2.290</u>	<u>-460</u>	<u>114.141</u>

Aandeel derden

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-1-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-12-2016</u>
	€	€	€	€
Aandeel derden	112	-58	0	54
Totaal algemene en overige reserves	<u>112</u>	<u>-58</u>	<u>0</u>	<u>54</u>

Overzicht van het totaalresultaat van Stichting OLVG

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Geconsolideerd nettoresultaat (na belastingen) toekomend aan Stichting OLVG	2.290	2.422
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van Stichting OLVG als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van Stichting OLVG	<u>2.290</u>	<u>2.422</u>

Toelichting:

De overige mutatie betreft Stichting Teaching Hospital waarover vanaf 2016 door de gewijzigde bestuursamenstelling geen overheersende zeggenschap meer is en derhalve niet voldoet aan de criteria voor verwerking in de geconsolideerde jaarrekening.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2016
	€		€	€	€
Arbeidsongeschiktheid	2.998	2.040	2.398	0	2.640
Groot onderhoud	7.669	3.250	968	0	9.951
Jubileumverplichtingen	3.259	0	374	35	2.850
Pensioen	62	0	10	0	52
Persoonlijk levensfase budget	1.517	78	322	0	1.273
Reorganisatie	196	634	187	0	643
Onregelmatigheidstoeslag vakantieturen	0	2.321	0	0	2.321
Schadeclaims	2.449	205	0	0	2.654
Totaal voorzieningen	<u>18.150</u>	<u>8.528</u>	<u>4.259</u>	<u>35</u>	<u>22.384</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	2016
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	7.891
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	14.493
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	2.710

Toelichting per categorie voorziening:*Arbeidsongeschiktheid*

Deze voorziening is getroffen in het kader van de arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA) verplichtingen.

Groot onderhoud

Deze voorziening is gebaseerd op het lange termijn onderhoudsplan en dient om de onderhoudslasten inzake gebouwen en installaties gelijkmatig over de jaren te verdelen. Aan de voorziening is ten laste van de exploitatie 2016 € 1,5 miljoen toegevoegd voor noodzakelijke verwijdering van nog aanwezige asbest.

Jubileumverplichtingen

Deze voorziening dient ter dekking van de uitkeringen en lasten die samenhangen met toekomstige jubilea van het personeel. Hierbij is rekening gehouden met een verlooppercentage van 11,7%. Dit is gebaseerd op basis van het verloop gedurende 2016.

Pensioen

Dit betreft een voorziening ter dekking van toegezegde pensioenrechten van twee voormalige personeelsleden waarvoor destijds nog geen collectieve pensioenregeling bestond.

Persoonlijk levensfase budget

De voorziening persoonlijk levensfase budget heeft betrekking op de individuele rechten die voortvloeien uit de cao ziekenhuizen 2009-2011. De voorziening is gevormd voor de specifieke overgangsregeling.

Hierbij is rekening gehouden met een verloop van 11,7% (op basis van verloop 2016).

De reguliere rechten persoonlijk levensfase budget worden verantwoord onder de kortlopende schulden.

Reorganisatie

De opgenomen reorganisatie voorziening betreft een voorziening voor de verwachte afvloeiingskosten van boventallig personeel, o.a. als gevolg van de fusie.

Onregelmatigheidstoeslag vakantieturen

De voorziening wordt getroffen voor de waarschijnlijk geachte uitbetaling van onregelmatigheidstoeslag over opgenomen vakantieturen in de jaren 2012 tot en met 2014.

Schadeclaims

Dit betreft een voorziening ter dekking van het risico van beroepsaansprakelijkheid.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Schulden aan banken	155.308	167.264
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>155.308</u>	<u>167.264</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	178.213	190.201
Af: aflossingen	11.948	11.988
Stand per 31 december	<u>166.265</u>	<u>178.213</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.957	10.949
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>155.308</u>	<u>167.264</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.957	10.949
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	155.308	167.264
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	89.904	99.500

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.9 overzicht langlopende schulden. De aflossingen 2017 ad € 11.957 in eerdergenoemd overzicht bestaan uit de aflossingsverplichtingen 2017 ad € 10.947 die geboekt wordt bij de kortlopende schulden en een vrijwillige extra aflossing van € 1 miljoen. De extra aflossing wordt niet verantwoord in de kortlopende schulden omdat dit niet verplicht is.

Zekerheden

Voor de opgenomen leningen is hypothecaire zekerheid gesteld ten behoeve van de financiers op de volgende panden:

- Hypotheekrecht 1e in rang ad € 125,2 miljoen plus 40% voor rente en kosten op de gebouwen en terreinen van de locatie eerste Oosterpark
- Hypotheekrecht 1e in rang ad € 156,8 plus 40% voor rente en kosten op de gebouwen van de locatie Jan Tooropstraat

Mede ten behoeve van de verstrekte kredietfaciliteiten zijn aan de ABN AMRO respectievelijk RABO de volgende aanvullende zekerheden gesteld:

- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de inventaris en bedrijfsuitrusting;
- Negatieve pledge / Pari passu zekerheidsverstrekking. Dit houdt in dat aan derden geen bezittingen tot zekerheid zullen worden gegeven (negatieve pledge) en dat verhoudingsgewijs in de bestaande verdeling van de zekerheden geen wijzigingen zal worden aangebracht.
- Overeenkomst gedeelde zekerheden op WFZ activa.
- Vervreemding, bezwaren of verhuren van de registergoederen is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van kredietgever.

Convenanten

Aan € 166,3 miljoen leningen en € 88,0 miljoen kredietfaciliteiten (waarvan € 9,8 opgenomen per ultimo 2016) zijn de volgende convenanten verbonden:

ABN AMRO:

- Solvabiliteitsratio/garantievermogen van minimaal 20%
- Debt Service Coverage Ratio van minimaal 1,3

Rabobank:

- Omzet/equity-ratio van minimaal 15%
- Debt Service Coverage Ratio van minimaal 1,4

Ultimo boekjaar wordt aan de convenanten voldaan.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Schulden aan banken	9.814	12.315
Crediteuren	18.967	22.752
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	10.957	10.949
Belastingen en sociale premies	15.813	17.060
Schulden terzake pensioenen	2.629	3.444
Nog te betalen salarissen	976	441
Vakantiegeld	10.856	10.555
Vakantiedagen	3.303	2.954
Persoonlijk levensfase budget	17.244	16.810
Overige schulden en overlopende passiva	24.305	27.222
Schulden aan gelieerde deelnemingen	0	242
Totaal overige kortlopende schulden	<u>114.864</u>	<u>124.744</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO Bank bedraagt per 31 december 2016 € 70 miljoen (2015: € 70 miljoen) en bij de Rabobank bedraagt de kredietfaciliteit per 31 december 2016 € 18 miljoen (2015: € 18 miljoen). In de post 'belastingen en sociale premies' is een post betreffende vennootschapsbelasting ter grootte van € 0,1 miljoen opgenomen. In de overlopende passiva is een bedrag opgenomen van € 3 miljoen aan nog te verwachten EPIC licentie facturen. Hiervan is €1,7 miljoen langlopend.

13. Financiële instrumenten

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en kredietrisico's. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde:

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Renterisico en kasstroomrisico:

Bij de leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd, met uitzondering van de opgenomen roll over lening in 2011. Deze laatste lening heeft een variabel rentepercentage tot het einde van de looptijd. Stichting OLVG maakt gebruik van een interest rate swap om deze variabele rente om te zetten in een vaste rente om zo geen renterisico te lopen. De marktwaarde van de interest rate swap bedraagt € 5,0 miljoen negatief ultimo 2016. Gezien het feit dat het een effectieve hedge betreft, hebben wijzigingen in de marktwaarde geen invloed op het resultaat.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Bouwprojecten

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2016 investeringsverplichtingen van totaal € 2,4 miljoen aangegaan.

Obligoverplichting waarborgfonds

Stichting OLVG is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Op deelnemers van het WfZ rust de verplichting om voor maximaal 3% van het door het WfZ geborgde leningbedrag leningen te verschaffen aan het waarborgfonds. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Per balansdatum is een lening met een schuldrest van € 15 miljoen geborgd door het WfZ. Derhalve bedraagt het obligo dat hieruit voortvloeit ultimo het verslagjaar € 0,45 miljoen.

Borgstelling F. van Lanschot Bankiers N.V.

Ten behoeve van F. van Lanschot Bankiers N.V. is een borgstelling van € 50.000 verstrekt inzake een aan Farmadam B.V. verstrekte lening.

Borgstelling Stichting MC Jan van Goyen

Stichting OLVG staat garant voor de eventuele verliezen en negatieve resultaten uit Stichting MC Jan van Goyen.

Bankgarantie

Ten behoeve van een door een dochter van Amsterdam Medical Services Holding B.V. gehuurd pand, is een bankgarantie van € 85.000 afgegeven.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

Meerjarige financiële rechten en verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangaande terzake van huur en overige contracten. Geleaste machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. Operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd van de financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Huur	Overige contracten	Totaal
Niet langer dan 1 jaar	1.672	6.736	8.408
Tussen 1 en 5 jaar	3.107	7.386	10.493
Langer dan 5 jaar	1.970	480	2.450
Totaal	6.749	14.602	21.351

De resterende looptijd van de financiële rechten kan als volgt worden gespecificeerd:

	Verhuur
Niet langer dan 1 jaar	922
Tussen 1 en 5 jaar	2.208
Langer dan 5 jaar	934
Totaal	4.064

De overige contracten bestaan o.a. uit contracten voor schoonmaak, tuinonderhoud, dienstkleding, printers en koffievoorzieningen.

15. Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2016 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 21.049 miljoen (prijsniveau 2015).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2014, 2015 en 2016. Stichting OLVG is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van OLVG per 31 december 2016.

7.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	0	0	15.437	1.048	6	16.491
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	257	926	0	1.183
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>15.180</u>	<u>122</u>	<u>6</u>	<u>15.308</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	647	0	419	1.066
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	0	1.620	105	0	1.725
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	421	421
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>421</u>	<u>421</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-973</u>	<u>-105</u>	<u>-2</u>	<u>-1.080</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	0	16.084	1.048	4	17.136
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.877	1.031	0	2.908
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>14.207</u>	<u>17</u>	<u>4</u>	<u>14.228</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	0,0%	10,0%	10,0%	0,0%	

7.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	270.683	74.856	121.841	9.891	14	477.285
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	105.705	43.200	59.413	0	13	208.331
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>164.978</u>	<u>31.656</u>	<u>62.428</u>	<u>9.891</u>	<u>1</u>	<u>268.954</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	18.426	9.155	9.380	20.092	0	57.053
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	12.831	4.178	14.506	0	0	31.515
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	3.480	567	16.955	0	0	21.002
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	3.480	567	16.955	0	0	21.002
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	315	27.809 *	0	28.124
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	203	0	0	203
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>112</u>	<u>27.809</u>	<u>0</u>	<u>27.921</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>5.595</u>	<u>4.977</u>	<u>-5.238</u>	<u>-7.717</u>	<u>0</u>	<u>-2.383</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	285.629	83.444	113.951	2.174	14	485.212
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	115.056	46.811	56.761	0	13	218.641
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>170.573</u>	<u>36.633</u>	<u>57.190</u>	<u>2.174</u>	<u>1</u>	<u>266.571</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0 - 20%	3 - 5%	10 - 20%	0,0%	20,0%	

* dit betreft geen desinvestering, maar de overboeking naar de juiste categorie op de regel "investeringen".

7.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	783	0	0	0	0	783
Kapitaalstortingen	556	0	0	0	0	556
Resultaat deelnemingen	85	0	0	0	0	85
Ontvangen dividend	-20	0	0	0	0	-20
Verstekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	-575	0	0	0	0	-575
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>829</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>829</u>

BIJLAGE

7.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

bedragen x € 1.000

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Consortium oost	1-okt-88	13.613	32	Hypothecair	3,95%	4.296	0	246	4.050	0	4	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-jul-89	13.613	31	Hypothecair	4,30%	4.296	0	247	4.049	0	4	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	3-feb-92	13.613	29	Hypothecair	5,03%	4.296	0	246	4.050	0	4	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	4-nov-92	13.613	28	Hypothecair	2,85%	4.296	0	247	4.049	0	4	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	1-dec-93	13.613	27	Hypothecair	4,19%	4.296	0	246	4.050	0	4	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-mrt-95	16.336	26	Hypothecair	2,70%	5.155	0	296	4.859	0	4	Gestaffeld	296	A
Consortium oost	1-mrt-00	11.798	21	Hypothecair	2,70%	3.723	0	213	3.510	0	4	Gestaffeld	214	A
Consortium oost	17-dec-03	24.000	17	Hypothecair	4,19%	9.600	0	1.200	8.400	0	4	Gestaffeld	1.200	A
ABN-AMRO Bank	1-okt-11	37.500	20	Hypothecair/Roll over	4,295%	30.000	0	1.875	28.125	18.750	15	Lineair	1.875	A
ABN-AMRO Bank	7-okt-03	4.000	20	Hypothecair	3,50%	2.064	0	228	1.836	571	7	Annuiteit	236	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	10.000	30	Hypothecair	1,95%*	7.000	0	333	6.667	5.000	20	Lineair	333	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypothecair	4,75%	5.250	0	250	5.000	3.750	20	Lineair	250	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypothecair	4,75%	5.250	0	250	5.000	3.750	20	Lineair	250	A
Consortium west	1-aug-02	20.000	30	Hypothecair	2,05%*	11.333	0	667	10.666	7.333	16	Lineair	666	B
Consortium west	15-dec-03	40.000	30	Hypothecair	2,05%*	24.000	0	1.333	22.667	16.000	17	Lineair	1.333	B
Consortium west	15-aug-06	28.500	30	Hypothecair	2,15%*	19.950	0	950	19.000	14.250	20	Lineair	950	B
ABN-AMRO Bank	1-apr-97	9.075	20	Hypothecair	4,82%	908	0	454	454	0	1	Lineair	454	B
RABO Bank	22-jun-10	20.000	20	Hypothecair	4,19%	16.500	0	1.667	14.833	10.500	14	Gestaffeld	1.667	B
RABO Bank	31-mei-11	20.000	20	Hypothecair	4,47%	16.000	0	1.000	15.000	10.000	15	Lineair	1.000	C
Totaal						178.213	0	11.948	166.265	89.904			11.957	

* = rentepercentage is in 2016 gewijzigd door verlenging en dit is het percentage ultimo 2016

De gestelde zekerheden bestaan uit:

- A Hypotheek en verpanding materiële vaste activa locatie Oost
- B Hypotheek en verpanding materiële vaste activa locatie West
- C Borgstelling Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

BATEN**16. Opbrengsten zorgprestaties***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	464.086	456.936
Opbrengsten GGZ	5.155	5.937
Overige zorgprestaties	44.016	37.229
Totaal	<u>513.257</u>	<u>500.102</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet betreft de omzet DBC's/DBC-zorgproducten van zowel het gereguleerde als het vrije segment.

Overige zorgprestaties betreffen hoofdzakelijk opbrengsten uit hoofde van onderlinge dienstverlening aan andere zorginstellingen en opbrengsten uit de beide poliklinische apotheken.

17. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	5.246	4.243
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	32.430	33.177
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	316	50
Totaal	<u>37.992</u>	<u>37.470</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdragen opleidingen is de bijdrage voor het opleiden van de artsen in opleiding. Hoewel het aantal artsen in opleiding in 2016 is toegenomen, is het totaal te ontvangen bedrag ten opzichte van 2015 gedaald. Als gevolg van het samenvoegen van de opleidingserkenningen wordt een lager bedrag per FTE vergoed.

In de rijkssubsidies zit de ontvangen bedragen van het stagefonds, het fonds ziekenhuisopleidingen en de subsidie kwaliteitsimpuls.

18. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening	5.485	5.562
Overige opbrengsten	11.358	14.343
Totaal	<u>16.843</u>	<u>19.905</u>

Toelichting:

De overige dienstverlening bestaat uit de opbrengsten uit overige activiteiten zoals de bezoekersrestauranten en de opbrengsten parkeergelden. De overige opbrengsten bestaat uit door andere instellingen gehuurd personeel, OK's en andere diensten.

In 2015 zijn er enkele eenmalige incidentele overige opbrengsten onder andere verhuur OK's aan MC Jan van Goyen en VU MC ontvangen.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**19. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	269.884	262.872
Sociale lasten	31.687	34.581
Pensioenpremies	19.361	19.912
Andere personeelskosten	<u>13.051</u>	<u>12.214</u>
Subtotaal	333.983	329.579
Personeel niet in loondienst	11.078	12.824
Totaal personeelskosten	<u><u>345.061</u></u>	<u><u>342.403</u></u>
Specificatie aantal personeelsleden (in FTE's) ultimo van het jaar:		
Stichting OLVG	4.623	4.663
MC Jan van Goyen	66	48
Totaal aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>4.689</u></u>	<u><u>4.711</u></u>

Toelichting:

De toename van de personeelskosten wordt vooral veroorzaakt door periodieke en algemene cao salarisverhogingen. De daling van de sociale lasten wordt veroorzaakt doordat er in 2015 een eenmalige stijging was door diverse veranderingen in de waarderingsgrondslagen van de personele voorzieningen.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.725	362
- materiële vaste activa	31.572	32.397
Totaal afschrijvingen	<u><u>33.297</u></u>	<u><u>32.759</u></u>

Toelichting:

De stijging van de afschrijvingen immateriële vaste activa wordt veroorzaakt door het in gebruik nemen van EPIC vanaf medio oktober 2015.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

bedragen x € 1.000

21. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	15.818	16.783
Algemene kosten	26.528	28.931
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	122.583	117.010
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.578	5.551
- Energiekosten gas	1.790	1.811
- Energiekosten stroom	1.462	1.759
- Energie transport en overig	692	667
Subtotaal	<u>10.522</u>	<u>9.788</u>
Huur en leasing	2.092	2.289
Dotaties en vrijval voorzieningen	2.832	-2.072
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>180.375</u></u>	<u><u>172.729</u></u>

Toelichting:

De toename van de overige bedrijfskosten wordt veroorzaakt door de stijging van de patiëntgebonden kosten. De stijging van laatstgenoemde kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten (dure) geneesmiddelen. De afname van de algemene kosten wordt veroorzaakt doordat er in 2015 fusiekosten zijn gemaakt. In 2015 is de voorziening materiële controle en voorziening JvG (gedeeltelijk) vrijgevallen.

22. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	98	369
Subtotaal financiële baten	<u>98</u>	<u>369</u>
Rentelasten	-6.711	-7.516
Overige lasten financiële vaste activa en effecten	-575	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-7.286</u>	<u>-7.516</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-7.188</u></u>	<u><u>-7.147</u></u>

Toelichting:

De rentelasten zijn gedaald doordat leningen regulier zijn afgelost en er minder gebruik is gemaakt van de beschikbare kredietfaciliteit. Tevens is er voor een aantal leningen nieuwe lagere rentepercentages afgesproken. De post overige lasten financiële vaste activa en effecten betreft de afwaardering van betaalde kapitaalstortingen aan Centramed c.q. MediRisk.

23. Resultaat deelnemingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	85	271
Totaal resultaat deelnemingen	<u><u>85</u></u>	<u><u>271</u></u>

Toelichting:

Resultaat deelnemingen betreft het resultaat van Clinium CV en Farmadam BV.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

24. Vennootschapsbelasting*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	-24	-207
Totaal vennootschapsbelasting	<u>-24</u>	<u>-207</u>

Toelichting:

De vennootschapsbelasting over de voor de vpb-belaste activiteiten van deelnemingen van Stichting OLVG wordt hier weergegeven.

25. Aandeel derden*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Aandeel derden	-58	81
Totaal aandeel derden	<u>-58</u>	<u>81</u>

Toelichting:

Het aandeel derden betreft het minderheidsbelang van de andere aandeelhouder in Obesitas Centrum Amsterdam BV.

26. Honoraria accountant*De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	507	258
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	128	114
3 Fiscale advisering	58	98
4 Niet-controlediensten	66	0
Totaal honoraria accountant	<u>759</u>	<u>470</u>

Toelichting:

De honoraria van de accountant betreft de in rekening gebrachte kosten van de huisaccountant en diens netwerk. De nagekomen kosten inzake de controle van 2015 zijn verantwoord in 2016.

27. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen Stichting OLVG, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op OLVG van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 14 en klasse V. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor OLVG is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

28.1 Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

	J.T.M. van der Schoot	F.J.H. Dings	J. van Roon
Funcatiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000	179.000
Beloning	231.179	209.527	210.417
Belastbare onkostenvergoedingen	0	8.263	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.979	10.929	10.945
Subtotaal	242.158	228.719	221.362
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	242.158	228.719	221.362
Verplichte motivering indien overschrijding	1)	1)	1)
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/12 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	1,00
Beloning	231.771	215.004	16.820
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.806	10.757	900
Totaal bezoldiging	242.577	225.761	17.720

Motivatie overschrijdingen van de WNT norm:

1) Voor de Raad van Bestuur is sprake van een overgangsregeling.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

28.2 Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

	R.J. Schimmelpenninck	J.M.M. Willemse	D. del Canho	F.H. Schreve	C.A.F.M. Bruijnzeel- Koomen	Y. de Haan	J.A.M. Kremer
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/5	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12
Individueel WNT-maximum	26.850	17.900	17.900	17.900	7.458	17.900	2.983
Beloning	26.850	17.900	17.900	17.900	7.458	17.900	2.983
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	26.850	17.900	17.900	17.900	7.458	17.900	2.983
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	26.850	17.900	17.900	17.900	7.458	17.900	2.983
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2015

Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/05 Lid	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	5.293	15.146	15.146	16.749	15.146	15.146
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	5.293	15.146	15.146	16.749	15.146	15.146
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/6 - 31/12 Voorzitter					
Beloning	15.044					
Belastbare onkostenvergoedingen	0					
Beloningen betaalbaar op termijn	0					
Subtotaal	15.044					

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

28.3 Bezoldiging overige functionarissen

Functie	In dienst vanaf *	In dienst tot	Deeltijd factor	Totaal beloning (in €)	Bruto-onkosten vergoeding (vast en variabel in €)	Voor-zieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (in €)	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienst-verband (in €)	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2016 (in €)	Toepasselijk WNT-maximum (in €)	Motivatie overschrijding van de norm	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2015 (in €)
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	196.881	0	10.906	0	207.788	161.100	Motivatie 2)	174.237
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	170.809	0	10.336	0	181.145	143.200	Motivatie 2)	161.535
Medisch Specialist	01-01-2016		0,88	181.878	0	9.611	0	191.489	157.520	Motivatie 2)	185.216
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	151.697	0	8.708	0	160.405	143.200	Motivatie 2)	145.539
Medisch Specialist	01-01-2016		0,03	5.599	0	320	0	5.919	5.370	Motivatie 2)	139.806
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	227.296	0	12.197	0	239.493	179.000	Motivatie 2)	225.264
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	241.913	0	10.982	0	252.895	179.000	Motivatie 2)	249.174
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	172.423	0	10.861	0	183.284	179.000	Motivatie 2)	186.530
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	228.404	175	10.971	0	239.550	179.000	Motivatie 2)	214.230
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	324.964	0	9.475	0	334.439	150.360	Motivatie 2)	319.537
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	212.261	0	10.944	0	223.206	179.000	Motivatie 2)	185.457
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	219.389	26	10.962	0	230.376	179.000	Motivatie 2)	202.201
Medisch Specialist	01-01-2016		0,85	187.235	0	10.362	0	197.597	152.150	Motivatie 2)	179.414
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	251.790	0	11.000	0	262.791	179.000	Motivatie 2)	262.937
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	235.821	0	10.987	0	246.809	179.000	Motivatie 2)	333.457
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	139.435	0	7.736	0	147.171	107.400	Motivatie 2)	150.662
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	217.448	0	10.950	0	228.398	179.000	Motivatie 2)	245.253
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	186.700	0	8.778	0	195.477	143.200	Motivatie 2)	184.437
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	199.376	0	10.916	0	210.292	161.100	Motivatie 2)	206.726
Medisch Specialist	01-01-2016		0,75	156.062	0	8.719	0	164.781	133.653	Motivatie 2)	145.240
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	199.038	0	10.922	0	209.960	161.100	Motivatie 2)	205.142
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	181.477	175	10.376	0	202.027	143.200	Motivatie 2)	170.984
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	224.925	215	10.970	0	236.110	179.000	Motivatie 2)	212.972
Medisch Specialist	01-01-2016		0,95	204.024	0	10.931	0	214.955	169.603	Motivatie 2)	227.704
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	194.809	0	10.382	0	205.191	161.100	Motivatie 2)	227.602
Medisch Specialist	01-01-2016		0,88	186.714	0	10.891	0	197.605	158.117	Motivatie 2)	193.686
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	209.079	0	10.944	0	220.023	179.000	Motivatie 2)	215.382
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.400	0	10.944	0	222.344	179.000	Motivatie 2)	212.510
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	149.065	0	9.219	0	158.283	143.200	Motivatie 2)	157.397
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	177.830	0	9.813	0	187.643	143.200	Motivatie 2)	181.608
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	176.317	0	10.343	0	186.660	143.200	Motivatie 2)	176.141
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	238.924	0	11.006	0	249.930	179.000	Motivatie 2)	235.657
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	217.630	0	10.952	0	228.581	179.000	Motivatie 2)	249.150
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	159.011	0	7.150	0	166.161	107.400	Motivatie 2)	158.666
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	170.809	0	10.336	0	181.145	143.200	Motivatie 2)	162.832
Medisch Specialist	01-01-2016		0,95	204.085	0	10.931	0	215.016	169.603	Motivatie 2)	227.938
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	185.857	0	10.364	0	196.221	143.200	Motivatie 2)	187.993
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	215.935	0	10.952	0	226.798	179.000	Motivatie 2)	226.506
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	187.794	0	10.893	0	198.687	161.100	Motivatie 2)	208.465
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	200.215	0	8.805	0	209.020	143.200	Motivatie 2)	278.371
Medisch Specialist	01-01-2016		0,71	143.395	0	8.798	0	152.193	127.090	Motivatie 2)	163.382
Medisch Specialist	01-01-2016		0,71	165.885	0	7.785	0	173.671	126.792	Motivatie 2)	182.348
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	226.543	0	12.195	0	238.738	179.000	Motivatie 2)	224.729
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	170.030	0	9.798	0	179.828	143.200	Motivatie 2)	162.222
Medisch Specialist	01-01-2016		0,97	198.993	0	10.906	0	209.900	173.033	Motivatie 2)	214.223
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.124	0	10.950	0	227.074	179.000	Motivatie 2)	238.287
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.535	0	10.937	0	218.472	179.000	Motivatie 2)	204.895
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	191.550	0	8.788	0	200.338	143.200	Motivatie 2)	291.254
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	188.703	0	8.782	0	197.485	143.200	Motivatie 2)	266.758
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	143.896	0	9.749	0	153.645	143.200	Motivatie 2)	144.838
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	242.165	0	10.943	0	253.108	179.000	Motivatie 2)	254.429
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.753	0	10.931	0	218.684	179.000	Motivatie 2)	205.457
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	168.366	34	10.838	0	179.238	161.100	Motivatie 2)	160.030
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	212.623	0	10.959	0	223.583	179.000	Motivatie 2)	69.456
Medisch Specialist	01-01-2016		0,75	168.564	62	8.214	0	176.840	134.250	Motivatie 2)	118.996
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	172.423	17	10.861	0	183.301	179.000	Motivatie 2)	191.878
Medisch Specialist	01-01-2016		0,83	187.582	0	10.697	0	198.280	147.675	Motivatie 2)	201.214
Medisch Specialist	01-01-2016		0,77	138.401	0	8.876	0	147.278	137.233	Motivatie 2)	150.763
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	169.698	0	10.844	0	180.542	179.000	Motivatie 2)	161.712
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	187.658	0	8.778	0	196.435	143.200	Motivatie 2)	187.982
Medisch Specialist	01-01-2016		0,47	113.627	0	5.152	0	118.779	83.533	Motivatie 2)	137.664
Medisch Specialist	01-01-2016		0,72	156.170	0	8.931	0	165.101	128.880	Motivatie 2)	184.516
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	171.093	0	10.335	0	181.429	143.200	Motivatie 2)	166.613
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.336	0	10.952	0	225.288	179.000	Motivatie 2)	227.602
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	219.226	0	10.952	0	230.177	179.000	Motivatie 2)	231.956
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	323.870	0	9.475	0	333.345	150.360	Motivatie 2)	297.652
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	323.870	0	9.475	0	333.345	150.360	Motivatie 2)	297.652
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	218.061	0	9.279	0	227.340	150.360	Motivatie 2)	17.783
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	192.126	0	10.898	0	203.024	161.100	Motivatie 2)	199.838
Medisch Specialist	01-01-2016		0,70	158.728	0	9.244	0	167.971	125.300	Motivatie 2)	158.364
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	188.657	0	8.782	0	197.439	143.200	Motivatie 2)	272.938
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	209.780	0	10.944	0	220.723	179.000	Motivatie 2)	223.173
Medisch Specialist	01-01-2016		0,40	84.687	0	4.880	0	89.568	71.600	Motivatie 2)	81.796
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.221	2	10.952	0	225.175	179.000	Motivatie 2)	215.765
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	185.711	0	10.883	0	196.594	179.000	Motivatie 2)	47.882
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	199.425	0	10.923	0	210.349	179.000	Motivatie 2)	131.023
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	135.918	0	9.183	0	145.100	143.200	Motivatie 2)	145.653
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	217.243	0	10.945	0	228.188	179.000	Motivatie 2)	197.628
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	168.064	0	10.844	0	178.908	161.100	Motivatie 2)	130.059
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.635	0	10.942	0	222.576	179.000	Motivatie 2)	300.171
Medisch Specialist	01-01-2016		0,89	160.436	0	10.765	0	171.201	159.608	Motivatie 2)	106.939
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.463	0	10.945	0	225.408	179.000	Motivatie 2)	197.628
Medisch Specialist	01-01-2016		0,94	188.064	34	10.893	0	198.991	167.813	Motivatie 2)	186.351
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	197.044	11	10.896	0	207.952	179.000	Motivatie 2)	183.312
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	146.145	0	10.287	0	156.432	143.200	Motivatie 2)	84.920
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	196.518	104	10.887	0	207.509	179.000	Motivatie 2)	199.685
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	215.056	0	10.944	0	226.001	179.000	Motivatie 2)	185.457
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	165.940	0	10.309	0	176.249	161.100	Motivatie 2)	68.725
Medisch Specialist	01-01-2016		0,70	126.792	0	8.673	0	135.465	125.300	Motivatie 2)	4.107
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	187.465	0	10.885	0	198.350	179.000	Motivatie 2)	187.578

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

28.3 Bezoldiging overige functionarissen

Functie	In dienst vanaf *	In dienst tot	Deeltijd factor	Totaal beloning (in €)	Bruto-onkosten vergoeding (vast en variabel in €)	Voor-zieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (in €)	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband (in €)	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2016 (in €)	Toepasselijk WNT-maximum (in €)	Motivatie overschrijding van de norm	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2015 (in €)
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	268.363	0	11.032	0	279.395	179.000	Motivatie 2)	275.278
Medisch Specialist	01-01-2016		0,83	149.761	0	10.618	0	160.379	147.675	Motivatie 2)	23.804
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	158.843	25	10.851	0	169.718	161.100	Motivatie 2)	0
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	145.370	25	9.661	0	155.055	150.360	Motivatie 2)	0
Medisch Specialist	01-01-2016		0,50	103.634	0	5.949	0	109.583	89.500	Motivatie 2)	92.689
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	206.454	0	10.915	0	211.369	179.000	Motivatie 2)	235.603
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	170.620	0	9.798	0	180.418	143.200	Motivatie 2)	149.245
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	192.618	20	10.855	0	203.493	179.000	Motivatie 2)	171.284
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.368	0	12.492	0	234.859	179.000	Motivatie 2)	222.876
Medisch Specialist	01-01-2016		0,63	119.384	0	6.854	0	126.238	111.875	Motivatie 2)	88.936
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	196.881	0	10.906	0	207.788	161.100	Motivatie 2)	174.237
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	164.594	18	10.309	0	174.922	143.200	Motivatie 2)	168.875
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	154.400	0	9.209	0	163.609	143.200	Motivatie 2)	139.476
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	163.201	0	10.319	0	173.521	143.200	Motivatie 2)	169.141
Medisch Specialist	01-01-2016		0,43	79.193	0	4.657	0	83.850	76.075	Motivatie 2)	84.873
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	212.448	0	10.945	0	223.394	179.000	Motivatie 2)	229.485
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	152.767	0	10.287	0	163.054	143.200	Motivatie 2)	185.315
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	188.024	0	10.898	0	198.923	161.100	Motivatie 2)	176.568
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	213.983	0	10.930	0	224.913	179.000	Motivatie 2)	222.004
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	153.528	0	9.768	0	163.296	161.100	Motivatie 2)	164.085
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	324.042	0	9.475	0	333.517	150.360	Motivatie 2)	298.325
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	213.983	0	10.930	0	224.913	179.000	Motivatie 2)	221.501
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.400	41	10.944	0	222.385	179.000	Motivatie 2)	209.800
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	174.040	0	10.866	0	184.906	179.000	Motivatie 2)	174.427
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.000	0	10.944	0	218.944	179.000	Motivatie 2)	219.185
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	105.727	0	7.008	0	112.735	107.400	Motivatie 2)	80.616
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	215.663	0	10.950	0	226.613	179.000	Motivatie 2)	227.178
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	239.748	0	11.007	0	250.755	161.100	Motivatie 2)	234.714
Medisch Specialist	01-01-2016		0,44	117.786	0	5.375	0	123.161	78.760	Motivatie 2)	117.466
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	228.138	0	10.972	0	239.111	179.000	Motivatie 2)	206.570
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	182.971	0	10.885	0	193.856	161.100	Motivatie 2)	187.132
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.319	0	10.930	0	225.249	179.000	Motivatie 2)	222.021
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	154.271	0	10.829	0	165.099	161.100	Motivatie 2)	131.651
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.569	28	10.959	0	227.555	179.000	Motivatie 2)	220.782
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	190.920	175	10.376	0	201.471	143.200	Motivatie 2)	170.754
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	164.594	12	10.309	0	174.915	143.200	Motivatie 2)	168.269
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	228.138	0	10.972	0	239.111	179.000	Motivatie 2)	206.570
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	164.594	0	10.309	0	174.903	143.200	Motivatie 2)	169.043
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	196.412	29	10.913	0	207.355	179.000	Motivatie 2)	203.154
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	213.983	0	10.930	0	224.913	179.000	Motivatie 2)	221.601
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.336	0	10.952	0	225.288	179.000	Motivatie 2)	227.842
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	165.599	0	10.324	0	175.923	143.200	Motivatie 2)	158.906
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	188.657	0	8.782	0	197.439	143.200	Motivatie 2)	266.758
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	210.790	0	10.944	0	221.734	179.000	Motivatie 2)	219.017
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	161.405	0	10.317	0	171.722	143.200	Motivatie 2)	122.876
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	175	10.970	0	233.824	179.000	Motivatie 2)	214.317
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	114.813	0	7.157	0	121.970	107.400	Motivatie 2)	123.257
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	223.371	0	10.991	0	234.362	179.000	Motivatie 2)	213.064
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	175	10.970	0	233.824	179.000	Motivatie 2)	214.478
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	228.138	0	10.972	0	239.111	179.000	Motivatie 2)	206.570
Medisch Specialist	01-01-2016		0,89	151.914	0	9.660	0	161.574	159.310	Motivatie 2)	159.040
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	176.317	0	10.343	0	186.660	143.200	Motivatie 2)	178.306
Medisch Specialist	01-01-2016		0,76	165.541	0	8.196	0	173.737	135.145	Motivatie 2)	165.695
Medisch Specialist	01-01-2016		0,49	111.133	0	6.210	0	117.343	86.815	Motivatie 2)	197.252
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	200.571	0	10.920	0	211.491	179.000	Motivatie 2)	202.321
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	227.296	0	12.197	0	239.493	179.000	Motivatie 2)	225.348
Medisch Specialist	01-01-2016		0,88	196.141	0	9.643	0	205.785	157.520	Motivatie 2)	168.799
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	183.650	55	10.867	0	194.572	179.000	Motivatie 2)	203.241
Medisch Specialist	01-01-2016		0,94	217.883	0	10.318	0	228.200	167.365	Motivatie 2)	206.570
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	107.773	0	6.507	0	114.279	107.400	Motivatie 2)	155.137
Medisch Specialist	01-01-2016		0,87	167.281	96	9.983	0	177.360	155.730	Motivatie 2)	167.141
Medisch Specialist	01-01-2016		0,95	195.797	20	10.903	0	206.719	170.050	Motivatie 2)	195.646
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.083	0	10.959	0	227.043	179.000	Motivatie 2)	174.485
Medisch Specialist	01-01-2016	31-12-2016	0,80	298.329	0	340	0	298.669	143.200	Motivatie 2)	147.118
Medisch Specialist	01-01-2016	31-10-2016	0,67	158.897	0	7.735	0	166.632	143.200	Motivatie 2)	175.114
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	165.372	0	10.322	0	175.694	143.200	Motivatie 2)	170.504
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.400	0	10.944	0	222.344	179.000	Motivatie 2)	209.800
Medisch Specialist	01-01-2016	31-12-2016	0,75	167.212	0	8.182	0	175.394	134.250	Motivatie 2)	146.381
Medisch Specialist	01-01-2016		0,67	116.970	0	8.210	0	125.180	119.930	Motivatie 2)	118.433
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	217.863	0	10.945	0	228.808	179.000	Motivatie 2)	197.628
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.221	231	10.952	0	225.403	179.000	Motivatie 2)	215.765
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	227.296	0	12.197	0	239.493	179.000	Motivatie 2)	225.432
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	219.005	0	10.956	0	229.962	179.000	Motivatie 2)	220.306
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	175.057	0	10.336	0	185.393	143.200	Motivatie 2)	158.057
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	113.762	86	6.521	0	120.369	107.400	Motivatie 2)	108.462
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	178.625	0	10.886	0	189.511	161.100	Motivatie 2)	53.126
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	205.240	0	10.933	0	216.173	179.000	Motivatie 2)	195.075
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.569	0	10.959	0	227.528	179.000	Motivatie 2)	214.948
Medisch Specialist	01-01-2016		0,70	146.633	0	8.701	0	155.334	125.300	Motivatie 2)	133.314
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	0	10.970	0	233.649	179.000	Motivatie 2)	217.673
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	192.337	175	10.376	0	202.887	143.200	Motivatie 2)	170.589
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	196.881	0	10.906	0	207.788	161.100	Motivatie 2)	174.237
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	227.296	0	12.197	0	239.493	179.000	Motivatie 2)	225.584
Medisch Specialist	01-01-2016		0,92	177.021	3.417	10.543	0	190.981	164.083	Motivatie 2)	220.004
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.124	0	10.950	0	227.075	179.000	Motivatie 2)	240.242
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	350.784	0	11.162	0	361.946	179.000	Motivatie 2)	366.162
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	217.770	0	10.949	0	228.718	179.000	Motivatie 2)	190.417
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.214	33	10.923	0	229.170	179.000	Motivatie 2)	190.837
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	164.594	0	10.309	0	174.903	143.200	Motivatie 2)	168.875
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	181.364	0	10.882	0	192.246	161.100	Motivatie 2)	207.273

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

28.3 Bezoldiging overige functionarissen

Functie	In dienst vanaf *	In dienst tot	Deeltijd factor	Totaal beloning (in €)	Bruto-onkosten vergoeding (vast en variabel in €)	Voor-zieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (in €)	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband (in €)	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2016 (in €)	Toepasselijk WNT-maximum (in €)	Motivatie overschrijding van de norm	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2015 (in €)
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	136.377	0	8.156	0	144.533	107.400	Motivatie 2)	127.660
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	324.042	0	9.475	0	333.517	150.360	Motivatie 2)	303.371
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	186.634	0	10.910	0	197.544	161.100	Motivatie 2)	226.991
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	197.452	0	10.914	0	208.366	161.100	Motivatie 2)	198.128
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	175.097	44	10.869	0	186.009	179.000	Motivatie 2)	220.329
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	153.370	208	9.754	0	163.332	161.100	Motivatie 2)	160.272
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.039	0	10.945	0	228.984	179.000	Motivatie 2)	196.406
Medisch Specialist	01-01-2016		0,70	129.226	0	7.591	0	136.816	125.300	Motivatie 2)	128.416
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	170.664	0	10.331	0	180.995	143.200	Motivatie 2)	182.851
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	212.424	0	10.946	0	223.369	179.000	Motivatie 2)	162.002
Medisch Specialist	01-01-2016		0,74	157.066	0	8.613	0	165.679	133.057	Motivatie 2)	171.742
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.950	0	10.938	0	218.888	179.000	Motivatie 2)	204.895
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	221.303	0	10.963	0	232.266	161.100	Motivatie 2)	233.507
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	226.392	175	10.970	0	237.537	179.000	Motivatie 2)	235.546
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	179.860	0	10.853	0	190.713	179.000	Motivatie 2)	203.574
Medisch Specialist	01-01-2016		0,70	158.762	0	9.475	0	168.237	125.300	Motivatie 2)	159.737
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	164.818	0	9.585	0	174.403	143.200	Motivatie 2)	149.809
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	182.241	0	10.865	0	193.106	179.000	Motivatie 2)	189.705
Medisch Specialist	01-01-2016		0,77	149.026	154	8.385	0	157.566	137.979	Motivatie 2)	157.235
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	218.064	0	10.963	0	229.027	161.100	Motivatie 2)	212.738
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	236.205	0	10.987	0	247.192	179.000	Motivatie 2)	342.519
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.589	0	10.956	0	229.545	179.000	Motivatie 2)	220.117
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	238.924	0	11.006	0	249.930	179.000	Motivatie 2)	235.993
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.310	0	10.944	0	219.253	179.000	Motivatie 2)	219.171
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.589	0	10.956	0	229.545	179.000	Motivatie 2)	220.117
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	166.282	0	10.307	0	176.588	161.100	Motivatie 2)	186.197
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.923	0	10.944	0	219.866	179.000	Motivatie 2)	242.118
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	212.631	0	9.885	0	222.516	161.100	Motivatie 2)	314.769
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	143.896	0	9.749	0	153.645	143.200	Motivatie 2)	145.624
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	218.064	0	10.963	0	229.027	161.100	Motivatie 2)	212.126
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	242.165	0	10.943	0	253.108	179.000	Motivatie 2)	271.676
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	182.241	0	10.865	0	193.106	179.000	Motivatie 2)	189.863
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	175.793	0	11.886	0	187.679	179.000	Motivatie 2)	188.314
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.363	0	10.945	0	225.309	179.000	Motivatie 2)	234.768
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.000	0	10.944	0	218.944	179.000	Motivatie 2)	219.017
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	206.848	0	10.938	0	217.786	161.100	Motivatie 2)	224.228
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.950	0	10.938	0	218.888	179.000	Motivatie 2)	205.315
Medisch Specialist	01-01-2016		0,82	172.711	0	9.491	0	182.202	147.078	Motivatie 2)	168.314
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	181.018	0	10.348	0	191.366	161.100	Motivatie 2)	192.691
Medisch Specialist	01-01-2016		0,93	209.864	0	10.935	0	220.799	166.918	Motivatie 2)	228.821
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.535	0	10.937	0	218.472	179.000	Motivatie 2)	204.895
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	176.042	0	9.815	0	185.857	143.200	Motivatie 2)	181.394
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.780	0	10.934	0	218.714	179.000	Motivatie 2)	210.549
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	137.079	0	8.679	0	145.758	143.200	Motivatie 2)	139.393
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	223.919	174	10.970	0	235.063	179.000	Motivatie 2)	213.949
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.535	0	10.937	0	218.472	179.000	Motivatie 2)	204.895
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.307	0	10.944	0	219.251	179.000	Motivatie 2)	175.560
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	323.870	0	9.475	0	333.345	150.360	Motivatie 2)	297.652
Medisch Specialist	01-01-2016		0,93	194.668	0	10.901	0	205.570	165.575	Motivatie 2)	166.594
Medisch Specialist	01-01-2016		0,91	187.444	0	10.467	0	197.911	162.592	Motivatie 2)	221.699
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	227.322	0	12.195	0	239.518	179.000	Motivatie 2)	227.250
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	0	10.970	0	233.649	179.000	Motivatie 2)	213.890
Medisch Specialist	01-01-2016		0,91	200.098	0	10.922	0	211.020	162.592	Motivatie 2)	197.031
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	226.543	0	12.195	0	238.738	179.000	Motivatie 2)	224.729
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	196.979	23	10.913	0	207.916	179.000	Motivatie 2)	106.143
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	152.022	2	10.267	0	162.292	161.100	Motivatie 2)	145.514
Medisch Specialist	01-01-2016		0,87	211.831	0	10.952	0	222.783	154.835	Motivatie 2)	212.126
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	199.531	20	10.915	0	210.466	179.000	Motivatie 2)	216.900
Medisch Specialist	01-01-2016		0,95	213.785	0	12.012	0	225.797	170.050	Motivatie 2)	202.576
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	177.645	0	10.868	0	188.513	179.000	Motivatie 2)	219.801
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	219.258	0	12.195	0	231.453	179.000	Motivatie 2)	225.441
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.000	0	10.944	0	218.944	179.000	Motivatie 2)	218.849
Medisch Specialist	01-01-2016		0,75	148.567	0	8.237	0	156.804	134.250	Motivatie 2)	147.945
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	185.759	0	10.348	0	196.107	161.100	Motivatie 2)	185.210
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	183.070	0	10.777	0	193.847	150.658	Motivatie 2)	176.141
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	203.048	0	10.346	0	213.395	143.200	Motivatie 2)	224.386
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	192.036	0	10.902	0	202.938	161.100	Motivatie 2)	235.025
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	172.112	0	9.808	0	181.919	143.200	Motivatie 2)	198.899
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.956	0	10.930	0	222.886	179.000	Motivatie 2)	211.198
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	239.401	88	12.016	0	251.505	179.000	Motivatie 2)	255.083
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.840	0	10.956	0	229.596	179.000	Motivatie 2)	256.301
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	161.010	0	9.784	0	170.794	143.200	Motivatie 2)	182.097
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	172.122	0	9.810	0	181.932	143.200	Motivatie 2)	178.021
Medisch Specialist	01-01-2016		0,85	157.440	0	9.763	0	167.203	152.150	Motivatie 2)	166.161
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	191.928	0	10.926	0	202.854	179.000	Motivatie 2)	217.016
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	175	10.970	0	233.824	179.000	Motivatie 2)	215.428
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.950	0	10.938	0	218.888	179.000	Motivatie 2)	205.231
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.319	0	10.930	0	225.249	179.000	Motivatie 2)	221.937
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	208.000	25	10.944	0	218.969	179.000	Motivatie 2)	209.800
Medisch Specialist	01-01-2016		0,67	144.499	0	8.383	0	152.882	119.333	Motivatie 2)	154.662
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	196.412	0	10.913	0	207.326	179.000	Motivatie 2)	203.574
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	181.137	0	10.869	0	192.006	161.100	Motivatie 2)	186.183
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.400	0	10.944	0	222.344	179.000	Motivatie 2)	209.800
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.569	0	10.959	0	227.528	179.000	Motivatie 2)	215.242
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	175	10.970	0	233.824	179.000	Motivatie 2)	213.905
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	189.392	0	10.789	0	200.181	161.100	Motivatie 2)	184.401
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.569	0	10.959	0	227.528	179.000	Motivatie 2)	214.948
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	175.057	0	10.336	0	185.393	143.200	Motivatie 2)	158.057
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.705	0	10.949	0	229.654	179.000	Motivatie 2)	190.417
Medisch Specialist	01-01-2016		0,85	174.113	0	10.853	0	184.966	152.747	Motivatie 2)	193.961

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

28.3 Bezoldiging overige functionarissen

Functie	In dienst vanaf *	In dienst tot	Deeltijd factor	Totaal beloning (in €)	Bruto-onkosten vergoeding (vast en variabel in €)	Voor-zieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (in €)	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienst-verband (in €)	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2016 (in €)	Toepasselijk WNT-maximum (in €)	Motivatie overschrijding van de norm	Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2015 (in €)
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	189.912	0	10.855	0	200.767	179.000	Motivatie 2)	205.338
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.221	76	10.952	0	225.249	179.000	Motivatie 2)	215.765
Medisch Specialist	01-01-2016		0,60	113.762	20	6.521	0	120.304	107.400	Motivatie 2)	108.462
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	214.463	0	10.945	0	225.408	179.000	Motivatie 2)	197.628
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	153.528	0	9.768	0	163.296	161.100	Motivatie 2)	169.823
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	170.795	0	10.336	0	181.132	143.200	Motivatie 2)	161.544
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	180.342	50	10.880	0	191.272	161.100	Motivatie 2)	199.862
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	218.039	183	10.945	0	229.167	179.000	Motivatie 2)	196.406
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	216.569	55	10.959	0	227.583	179.000	Motivatie 2)	214.948
Medisch Specialist	01-01-2016		0,80	164.893	0	10.309	0	175.202	143.200	Motivatie 2)	187.381
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	207.753	67	10.931	0	218.751	179.000	Motivatie 2)	212.735
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	222.679	175	10.970	0	233.624	179.000	Motivatie 2)	217.327
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	200.571	0	10.920	0	211.491	179.000	Motivatie 2)	203.425
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	179.846	0	10.243	0	190.090	150.658	Motivatie 2)	165.177
Medisch Specialist	01-01-2016		0,70	120.511	22	7.591	0	128.124	125.300	Motivatie 2)	117.296
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	211.400	0	10.944	0	222.344	179.000	Motivatie 2)	209.800
Medisch Specialist	01-01-2016		0,30	90.032	0	4.342	0	94.374	53.700	Motivatie 2)	82.540
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	200.571	18	10.920	0	211.509	179.000	Motivatie 2)	202.921
Medisch Specialist	01-01-2016		0,90	188.427	0	10.896	0	199.322	161.100	Motivatie 2)	165.177
Medisch Specialist	01-01-2016		1,00	174.040	32	10.866	0	184.938	179.000	Motivatie 2)	174.427
Medisch Specialist	01-01-2016		0,84	324.034	0	9.475	0	333.509	150.360	Motivatie 2)	297.815
Medisch Specialist	01-01-2016		0,62	144.565	0	7.841	0	152.407	110.383	Motivatie 2)	155.821

Toelichting:

Voor Stichting OLVG is klasse V van de klasse-indeling voor zorginstellingen van toepassing.

* In de Beleidsregels inzake de toepassing van de WNT staat vermeld dat de duur van de functievulling in het boekjaar toegelicht moet worden. Derhalve is hier bij de niet-topfunctionarissen niet de ingangsdatum van het dienstverband vermeld, maar de ingangsdatum van de functievulling in het boekjaar.

Motivatie overschrijdingen van de WNT norm:

2) Conform overeengekomen verdeelmodel Medisch Specialisten, waarbij de Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten (AMS) als basis dient met daarboven een productie afhankelijk salaris.

7.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS
(na resultaatbestemming) bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	14.211	15.186
Materiële vaste activa	2	265.212	267.108
Financiële vaste activa	3	2.584	2.952
Totaal vaste activa		<u>282.007</u>	<u>285.246</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	8.263	7.695
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	52.211	65.980
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	0	924
Debiteuren en overige vorderingen	7	62.623	40.935
Liquide middelen	8	49	17.089
Totaal vlottende activa		<u>123.146</u>	<u>132.623</u>
Totaal activa		<u><u>405.153</u></u>	<u><u>417.869</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	9	3.229	3.229
Algemene en overige reserves		114.141	111.851
Totaal eigen vermogen		<u>117.370</u>	<u>115.080</u>
Voorzieningen	10	21.847	17.522
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	155.308	167.264
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	20	0
Overige kortlopende schulden	12	110.608	118.003
Totaal kortlopende schulden		<u>110.628</u>	<u>118.003</u>
Totaal passiva		<u><u>405.153</u></u>	<u><u>417.869</u></u>

7.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	489.775	476.430
Subsidies	17	37.992	37.469
Overige bedrijfsopbrengsten	18	19.492	21.539
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>547.259</u>	<u>535.438</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	339.133	335.550
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	32.490	31.861
Overige bedrijfskosten	21	165.946	158.429
Som der bedrijfslasten		<u>537.569</u>	<u>525.840</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		9.690	9.598
Financiële baten en lasten	22	-6.970	-7.057
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>2.720</u>	<u>2.541</u>
Resultaat deelnemingen	23	-430	-109
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>2.290</u></u>	<u><u>2.432</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>2.290</u>	<u>2.432</u>
		<u><u>2.290</u></u>	<u><u>2.432</u></u>

**7.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

7.1.13.1 Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder RJ 655 'Zorginstellingen' en titel 9 BW2.

Vergelijking met de geconsolideerde jaarrekening

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gelijk aan de geconsolideerde grondslagen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa**

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	14.207	15.180
Vooruitbetalingen op immateriële activa	4	6
Totaal immateriële vaste activa	<u>14.211</u>	<u>15.186</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	15.186	2.993
Bij: investeringen	645	12.450
Af: afschrijvingen	1.620	257
Boekwaarde per 31 december	<u>14.211</u>	<u>15.186</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.15.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	169.816	163.768
Machines en installaties	36.291	31.301
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	56.935	62.148
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.170	9.891
Totaal materiële vaste activa	<u>265.212</u>	<u>267.108</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	267.108	267.414
Bij: investeringen	29.028	31.430
Af: afschrijvingen	30.812	31.092
Af: desinvesteringen	112	644
Boekwaarde per 31 december	<u>265.212</u>	<u>267.108</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.16.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**3. Financiële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.475	1.838
Overige deelnemingen	829	764
Vorderingen op groepsmaatschappijen	280	350
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	0	0
Overige effecten	0	0
Vordering op grond van compensatieregeling	0	0
Overige vorderingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u><u>2.584</u></u>	<u><u>2.952</u></u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.952	3.047
Kapitaalstortingen	556	0
Resultaat deelnemingen	-430	1.057
Ontvangen dividend	-620	-20
Verstreckte leningen / verkregen effecten	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-70	-70
(Terugname) waardeverminderingen	196	-1.062
Amortisatie (dis)agio	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>2.584</u></u>	<u><u>2.952</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.17.

Van de vorderingen op de deelnemingen heeft een totaalbedrag van € 0,07 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

<u>Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon en kernactiviteit</u>	<u>Verschaft kapitaal</u>	<u>Kapitaalbelang (%)</u>	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
			€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:				
Oosterparking B.V., Amsterdam <i>exploitatie parkeergarage</i>	18	100	511*	176*
CV Clinium, Amsterdam <i>steriliseren en schoonmaken van medische apparaten voor gelieerde instellingen</i>	300	20	1.528**	224**
Amsterdam Medical Services Holding B.V., Amsterdam <i>verlenen van klinische en poliklinische zorg aan ingezetenen in Nederland</i>	181	100	-178*	-228*
Hospital Services OLVG B.V., Amsterdam <i>het verlenen van diensten daaronder begrepen schoonmaakdiensten en facilitaire diensten</i>	10	51	20	0
Sint Lucas Andreas Apotheek B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een apotheek</i>	14	80	863*	203*
Obesitas Centrum Amsterdam B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een obesitaskliniek</i>	13	70	135*	-195*
Farmadam B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een apotheek</i>	60	20	1.289	60

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon en kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Zeggenschaps-belang (%)	Eigen vermogen	Resultaat
Zeggenschapsbelangen:				
Medisch Centrum Jan van Goyen <i>verlenen van klinische en poliklinische zorg aan ingezetenen in Nederland</i>	42	100	-5.257*	-369*
Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk B.A., Utrecht <i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>	1.495	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Onderlinge waarborgmaatschappij Centramed B.A., Zoetermeer <i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>	556	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Rijdende Röntgen, Amsterdam <i>aanbieden van een mobiel röntgenapparaat</i>	7	50	403*	-61*

Toelichting:

In de geconsolideerde jaarrekening worden de kapitaalbelangen in vennootschappen en verbonden rechtspersonen betrokken waarin feitelijk beleidsbepalende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Het eigen vermogen is opgenomen inclusief resultaat 2016, indien beschikbaar. Cijfers over 2016 die nog niet zijn vastgesteld worden aangeduid met *. Indien geen cijfers over 2016 beschikbaar zijn, worden de cijfers over 2015 gebruikt. Dit is aangegeven met een **. De tot en met 2013 aan Medirisk betaalde kapitaalsstortingen zullen pas worden terugbetaald als MediRisk naar het oordeel van de Nederlandse Bank aan alle solvabiliteits-eisen voldoet. Naar verwachting zal dat de komende jaren nog niet het geval zijn. Vanwege deze onzekerheden is het gehele bedrag van de kapitaalstortingen op nihil gewaardeerd. Dezelfde handelwijze is gevolgd voor de in 2016 aan Centramed betaalde kapitaalstortingen.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Medische middelen	6.988	6.380
Overige voorraden	1.275	1.315
Totaal voorraden	<u>8.263</u>	<u>7.695</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de voorraden wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.5.4 van de geconsolideerde balans.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	49.792	49.253
Nog te factureren omzet en Onderhanden werk GGZ	2.196	6.752
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	73.432	313.221
Af: ontvangen voorschotten	-69.452	-299.632
Af: ontvangen voorschotten GGZ	-600	-583
Af: voorziening onderhanden werk	-2.000	-2.000
Af: voorziening onderhanden werk GGZ	-1.157	-1.031
Totaal onderhanden werk	<u>52.211</u>	<u>65.980</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.5.5 van de geconsolideerde balans.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-12-2016
	€	€	€
CZ	4.113	5.161	-1.048
DSW	866	669	197
Menzis	2.425	2.879	-454
Multizorg	8.339	11.737	-3.398
VGZ	6.955	5.507	1.448
Zilveren kruis	93.859	43.499	50.360
Passanten	4.666	0	4.666
Onderhanden werk/te factureren GGZ	2.197	600	1.597
Voorziening onderhanden werk GGZ	-1.157	0	-1.157
Totaal (onderhanden werk)	122.263	70.052	52.211

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	2016 €	totaal €
Saldo per 1 januari	924	924
Betalingen/ontvangsten	-944	-944
Subtotaal mutatie boekjaar	-944	-944
Saldo per 31 december	-20	-20
	31-12-2016 €	31-12-2015 €
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	924
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	20	0
	-20	924

Toelichting:

Voor een toelichting op de vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.5.6 van de geconsolideerde balans.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-12-2016 €	31-12-2015 €
Vorderingen op debiteuren	48.495	22.704
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	106
Overige vorderingen	2.327	2.810
Vorderingen op groepsmaatschappijen	4.227	9.548
Vooruitbetaalde bedragen	3.482	2.733
Overige overlopende activa	4.092	3.034
Totaal debiteuren en overige vorderingen	62.623	40.935

Toelichting:

Voor een toelichting op debiteuren en overige vorderingen wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.5.7 van de geconsolideerde balans.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Bankrekeningen	0	17.031
Kassen	49	58
Totaal liquide middelen	<u>49</u>	<u>17.089</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de liquide middelen wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.5.8 van de geconsolideerde balans.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**9. Eigen vermogen***Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Kapitaal	3.229	3.229
Algemene en overige reserves	114.141	111.851
Totaal eigen vermogen	<u>117.370</u>	<u>115.080</u>

Kapitaal*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>Saldo per</u> <u>1-1-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-12-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.229	0	0	3.229
Totaal kapitaal	<u>3.229</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.229</u>

Algemene en overige reserves*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	111.851	2.290	0	114.141
Totaal algemene en overige reserves	<u>111.851</u>	<u>2.290</u>	<u>0</u>	<u>114.141</u>

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.5.9 van de geconsolideerde balans.

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2016 en resultaat over 2016*De specificatie is als volgt :*

	<u>Eigen</u> <u>vermogen</u>
	€
Enkelvoudig eigen vermogen	117.370
Aandeel derden	54
Totaal geconsolideerd groepsvermogen	<u>117.424</u>

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**10. Voorzieningen**

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2016
	€		€	€	€
Arbeidsongeschiktheid	2.998	2.040	2.398	0	2.640
Groot onderhoud	7.670	3.250	968	0	9.952
Jubileumverplichtingen	3.259	0	370	47	2.842
Pensioen	62	0	10	0	52
Persoonlijk leeftijdsgebonden budget	1.517	0	322	0	1.195
Reorganisatie	196	634	187	0	643
Onregelmatigheidstoeslag vakantieuren	0	2.321	0	0	2.321
Schadeclaims	1.820	205	0	0	2.025
Negatieve deelneming	0	177	0	0	177
Totaal voorzieningen	17.522	8.627	4.255	47	21.847

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	2016
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	9.682
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	12.165
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	2.708

Toelichting per categorie voorziening:

Voor een toelichting op de voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.7.10 van de geconsolideerde balans.

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)*De specificatie is als volgt:*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Schulden aan banken	155.308	167.264
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	155.308	167.264

Het verloop is als volgt weer te geven:

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	178.213	190.201
Af: aflossingen	11.948	11.988
Stand per 31 december	166.265	178.213
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.957	10.949
Stand langlopende schulden per 31 december	155.308	167.264

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.957	10.949
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	155.308	167.264
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	89.904	99.500

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende leningen wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden en de toelichting onder punt 7.1.7.11 van de geconsolideerde balans.

De aflossingsverplichtingen 2017 zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**12. Overige kortlopende schulden***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Schulden aan banken	9.814	12.315
Crediteuren	17.268	20.665
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	10.957	10.949
Belastingen en sociale premies	15.363	16.714
Schulden terzake pensioenen	2.601	3.427
Nog te betalen salarissen	963	441
Vakantiegeld	10.697	10.422
Vakantiedagen	3.056	2.690
Persoonlijk leeftijdsgebonden budget	17.244	16.810
Schulden aan groepsmaatschappijen	76	242
Overige schulden en overlopende passiva	22.569	23.328
Totaal overige kortlopende schulden	<u>110.608</u>	<u>118.003</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de kortlopende schulden en overlopende passiva wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.7.12 van de geconsolideerde balans.

13. Financiële instrumenten

Voor een nadere toelichting op de financiële instrumenten wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.7.13 van de geconsolideerde balans.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Bouwprojecten**

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2016 investeringsverplichtingen van totaal € 2,4 miljoen aangegaan.

Obligoverplichting waarborgfonds

Stichting OLVG is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Op deelnemers van het WfZ rust de verplichting om voor maximaal 3% van het door het WfZ geborgde leningbedrag leningen te verschaffen aan het waarborgfonds. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Per balansdatum is een lening met een schuldrest van € 15 miljoen geborgd door het WfZ. Derhalve bedraagt het obligo dat hieruit voortvloeit ultimo het verslagjaar € 0,45 miljoen.

Borgstelling F. van Lanschot Bankiers N.V.

Ten behoeve van F. van Lanschot Bankiers N.V. is een borgstelling van € 50.000 verstrekt inzake een aan Farmadam B.V. verstrekte lening.

Borgstelling Stichting MC Jan van Goyen

Stichting OLVG staat garant voor de eventuele verliezen en negatieve resultaten uit Stichting MC Jan van Goyen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**Meerjarige financiële rechten en verplichtingen**

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en overige contracten. Geleaste machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. Operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd van de financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Huur	Overige contracten	Totaal
Niet langer dan 1 jaar	961	6.736	7.697
Tussen 1 en 5 jaar	1.641	7.386	9.027
Langer dan 5 jaar	1.970	480	2.450
Totaal	4.572	14.602	19.174

De resterende looptijd van de financiële rechten kan als volgt worden gespecificeerd:

	Verhuur
Niet langer dan 1 jaar	922
Tussen 1 en 5 jaar	2.208
Langer dan 5 jaar	934
Totaal	4.064

De overige contracten bestaan o.a. uit contracten voor schoonmaak, tuinonderhoud, dienstkleding, printers en koffievoorzieningen.

15. Niet in de balans opgenomen regelingen**Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument**

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2016 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 21.049 miljoen (prijsniveau 2015).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2014, 2015 en 2016. Stichting OLVG is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van OLVG per 31 december 2016.

7.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	0	0	15.437	0	6	15.443
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	257	0	0	257
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>15.180</u>	<u>0</u>	<u>6</u>	<u>15.186</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	647	0	419	1.066
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	0	1.620	0	0	1.620
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	421	421
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>421</u>	<u>421</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-973</u>	<u>0</u>	<u>-2</u>	<u>-975</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	0	16.084	0	4	16.088
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.877	0	0	1.877
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>14.207</u>	<u>0</u>	<u>4</u>	<u>14.211</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>			10,0%			

7.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	266.588	72.154	118.988	9.891	0	467.621
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	102.820	40.853	56.840	0	0	200.513
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>163.768</u>	<u>31.301</u>	<u>62.148</u>	<u>9.891</u>	<u>0</u>	<u>267.108</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	18.412	9.020	9.317	20.088	0	56.837
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	12.364	4.030	14.418	0	0	30.812
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	3.481	567	15.926	0	0	19.974
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	3.481	567	15.926	0	0	19.974
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	315	27.809 *	0	28.124
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	203	0	0	203
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>112</u>	<u>27.809</u>	<u>0</u>	<u>27.921</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>6.048</u>	<u>4.990</u>	<u>-5.213</u>	<u>-7.721</u>	<u>0</u>	<u>-1.896</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	281.519	80.607	112.064	2.170	0	476.360
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	111.703	44.316	55.129	0	0	211.148
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>169.816</u>	<u>36.291</u>	<u>56.935</u>	<u>2.170</u>	<u>0</u>	<u>265.212</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0 - 20%	3 - 5%	10 - 20%	0,0%	20,0%	

* dit betreft geen desinvestering, maar de overboeking naar de juiste categorie op de regel "investeringen".

7.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	1.838	764	350	0	0	0	0	2.952
Kapitaalstorting	0	556	0	0	0	0	0	556
Resultaat deelnemingen	-515	85	0	0	0	0	0	-430
Ontvangen dividend	-600	-20	0	0	0	0	0	-620
Verstekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen (Terugname) waardeverminderingen	0	0	-70	0	0	0	0	-70
Amortisatie (dis)agio	752	-556	0	0	0	0	0	196
	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>1.475</u>	<u>829</u>	<u>280</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.584</u>

BIJLAGE

7.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (enkelvoudig)

bedragen x € 1.000

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Consortium oost	1-okt-88	13.613	32	Hypothecair	3,95%	4.296	0	246	4.050	0	4	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-jul-89	13.613	31	Hypothecair	4,30%	4.296	0	247	4.049	0	4	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	3-feb-92	13.613	29	Hypothecair	5,03%	4.296	0	246	4.050	0	4	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	4-nov-92	13.613	28	Hypothecair	2,85%	4.296	0	247	4.049	0	4	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	1-dec-93	13.613	27	Hypothecair	4,19%	4.296	0	246	4.050	0	4	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-mrt-95	16.336	26	Hypothecair	2,70%	5.155	0	296	4.859	0	4	Gestaffeld	296	A
Consortium oost	1-mrt-00	11.798	21	Hypothecair	2,70%	3.723	0	213	3.510	0	4	Gestaffeld	214	A
Consortium oost	17-dec-03	24.000	17	Hypothecair	4,19%	9.600	0	1.200	8.400	0	4	Gestaffeld	1.200	A
ABN-AMRO Bank	1-okt-11	37.500	20	Hypothecair/Roll over	4,295%	30.000	0	1.875	28.125	18.750	15	Lineair	1.875	A
ABN-AMRO Bank	7-okt-03	4.000	20	Hypothecair	3,50%	2.064	0	228	1.836	571	7	Annuititeit	236	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	10.000	30	Hypothecair	1,95%*	7.000	0	333	6.667	5.000	20	Lineair	333	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypothecair	4,75%	5.250	0	250	5.000	3.750	20	Lineair	250	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypothecair	4,75%	5.250	0	250	5.000	3.750	20	Lineair	250	A
Consortium west	1-aug-02	20.000	30	Hypothecair	2,05%*	11.333	0	667	10.666	7.333	16	Lineair	666	B
Consortium west	15-dec-03	40.000	30	Hypothecair	2,05%*	24.000	0	1.333	22.667	16.000	17	Lineair	1.333	B
Consortium west	15-aug-06	28.500	30	Hypothecair	2,15%*	19.950	0	950	19.000	14.250	20	Lineair	950	B
ABN-AMRO Bank	1-apr-97	9.075	20	Hypothecair	4,82%	908	0	454	454	0	1	Lineair	454	B
RABO Bank	22-jun-10	20.000	20	Hypothecair	4,19%	16.500	0	1.667	14.833	10.500	14	Gestaffeld	1.667	B
RABO Bank	31-mei-11	20.000	20	Hypothecair	4,47%	16.000	0	1.000	15.000	10.000	15	Lineair	1.000	C
Totaal						178.213	0	11.948	166.265	89.904			11.957	

* = rentepercentage is in 2016 gewijzigd door verlenging en dit is het percentage ultimo 2016

De gestelde zekerheden bestaan uit:

A Hypotheek en verpanding materiële vaste activa locatie Oost

B Hypotheek en verpanding materiële vaste activa locatie West

C Borgstelling Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN**16. Opbrengsten zorgprestaties**

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	452.017	443.785
Opbrengsten GGZ	5.155	5.937
Overige zorgprestaties	32.603	26.708
Totaal	<u>489.775</u>	<u>476.430</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de opbrengsten zorgprestaties wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.10.16 van de geconsolideerde resultatenrekening.

17. Subsidies

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	5.246	4.243
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	32.430	33.176
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	316	50
Totaal	<u>37.992</u>	<u>37.469</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de subsidies wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.7.17 van de geconsolideerde resultatenrekening.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige dienstverlening	4.333	4.343
Overige opbrengsten	15.159	17.196
Totaal	<u>19.492</u>	<u>21.539</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de overige bedrijfsopbrengsten wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.7.18 van de geconsolideerde resultatenrekening.

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**19. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	266.680	258.923
Sociale lasten	31.212	34.162
Pensioenpremies	19.104	19.689
Andere personeelskosten	12.858	11.541
Subtotaal	<u>329.854</u>	<u>324.315</u>
Personeel niet in loondienst	9.279	11.235
Totaal personeelskosten	<u><u>339.133</u></u>	<u><u>335.550</u></u>
Totaal aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden per ultimo	4.623	4.663

Toelichting:

Voor een toelichting op de personeelskosten wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.10.19 van de geconsolideerde resultatenrekening.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.620	257
- materiële vaste activa	30.870	31.604
Totaal afschrijvingen	<u><u>32.490</u></u>	<u><u>31.861</u></u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.10.20 van de geconsolideerde resultatenrekening.

21. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	15.527	16.424
Algemene kosten	25.736	27.850
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	110.298	105.476
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.291	5.190
- Energiekosten gas	1.755	1.673
- Energiekosten stroom	1.365	1.760
- Energie transport en overig	689	667
Subtotaal	<u>10.100</u>	<u>9.290</u>
Huur en leasing	1.404	1.475
Dotaties en vrijval voorzieningen	2.881	-2.086
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>165.946</u></u>	<u><u>158.429</u></u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de overige bedrijfskosten wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.10.21 van de geconsolideerde resultatenrekening.

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**22. Financiële baten en lasten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	216	419
Subtotaal financiële baten	<u>216</u>	<u>419</u>
Rentelasten	6.630	7.476
Overige lasten financiële vaste activa en effecten	556	0
Subtotaal financiële lasten	<u>7.186</u>	<u>7.476</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-6.970</u></u>	<u><u>-7.057</u></u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de financiële baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting onder punt 7.1.10.22 van de geconsolideerde resultatenrekening.

23. Resultaat deelnemingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	144	1.057
Resultaat overige participaties	-574	-1.166
Totaal resultaat deelnemingen	<u><u>-430</u></u>	<u><u>-109</u></u>

24. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 7.1.2.

25. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
dr. J.Th.M. van der Schoot, voorzitter raad van bestuur

W.G.
mr. R.J. Schimmelpenninck, voorzitter raad van toezicht

W.G.
mw. drs. F.J.H. Dings MBA, lid raad van bestuur

W.G.
F.H. Schreve, vice-voorzitter raad van toezicht

W.G.
drs. J. van Roon MBA, lid raad van bestuur

W.G.
mw. drs. J.M.M. Willemse, lid raad van toezicht

W.G.
prof. dr. M.A.A.J. van den Bosch, lid raad van bestuur

W.G.
drs. D. del Canho, lid van toezicht

W.G.
Y. de Haan, lid raad van toezicht

W.G.
prof. dr. J.A.M. Kremer, lid raad van toezicht

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting OLVG heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 16 mei 2017.

De raad van toezicht van Stichting OLVG heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 23 mei 2017.

7.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen omtrent de resultaatverdeling.

7.2.3 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting OLVG

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 (hierna 'de jaarrekening') van Stichting OLVG (hierna 'de stichting') te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting OLVG per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2016; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting OLVG zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2016 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de Jaarverantwoording 2016 andere informatie, die bestaat uit:

- het maatschappelijk jaarverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van de Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 24 mei 2017

KPMG Accountants N.V.

M.W.J. van de Luur RA

OLVG, locatie Oost

Postbus 95500
1090 HM Amsterdam
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam
T 020 599 91 11

OLVG, locatie West

Postbus 9243
1006 AE Amsterdam
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam
T 020 510 89 11

OLVG, locatie IJburg

IJburglaan 727
1087 CH Amsterdam
T 020 599 91 11

OLVG, locatie Spuistraat

Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam
T 020 599 41 00

olvg.nl